

Kiro Gligorov v Ptuj

V ponedeljek zvečer, 17. sept. je prispel v Ptuj na enodnevni obisk KIRO GLIGOROV, član izvršnega biroja predsedstva ZKJ. V torek zjutraj si je najprej ogledal Mercatorjevo Blagovnico. Potem je obiskal TGA „Boris Kidrič“ v Kidričevem, kjer si je ogledal elektrolize in glinice ter se razgovarjal z gospodarskim in političnim aktivom tovarne. Nato si je ogledal še farmo bekonov KK Ptuj in haloške vinograde od Podlehnik do Cirkulan. Popoldne ob 16. uri pa je v Narodnem domu v Ptuj govoril gospodarskemu in političnemu aktivu ptujske, ormoške in slovenje-bistriške občine. Povzetele njegovega predavanja „Ekonomska stabilizacija in njena perspektiva za jugoslovansko gospodarstvo“ bomo objavili v prihodnji številki.

F. F.

Mesto manj razvitih v republiško ustavo

V nedeljo 9. in 16. septembra 1973, je bila javna ustavna razprava v večini krajevnih skupnosti na območju ptujske občine, katerih organizator so bile krajevne organizacije SZDL. Udeležba občanov je bila še kar zadovoljiva, povprečno od 40 do 60 občanov na enem sestanku. Najmasovnejša udeležba pa je bila v Markovcih, kjer se je zbralo okrog 350 članov SZDL. Razprave so bile povsod živahne; njihova usvajalnost pa je bila delno odvisna tudi od tistih, ki so razpravo vodili.

Od vseh vprašanj in predlogov je najbolj enotno izstopalo vprašanje, zakaj osnutek ustave SRS nima določila o manj razvitih območjih in občinah, čeprav vemo, da taka območja v Sloveniji obstajajo. Ta vprašanja so izstopala v razpravah v Juršincih, na Polensaku, v Podlehniku, na Ptujski gori, v Leskovcu in v Zetalah.

Posebno konkretni so bili v Juršincih, kjer so zahtevali, da slovenska družba prične načrtneje odpravljati velike socialne razlike in bolj pospeševati razvoj manj razvitih območjih in občin. V zvezi s tem so predlagali dopolnitev 308. člena osnutka republiške ustave in predlog, da se v ustavi doda za 313. členom novi člen z naslednjim besedilom:

„Republika ima poseben sklad za kreditiranje hitrejšega razvoja gospodarsko nezadostno razvitih območij in občin. Z republiškim zakonom se določajo gospodarsko nerazvita območja in občine v SRS, stalni finančni viri sklada, posebni pogoji za kredite iz sklada in način poslovanja sklada. Posebno prednost pri kreditih iz sklada imajo naložbe za opiranje novih delovnih mest delavcem, ki so na začasnem delu v tujini.“

V Zetalah pa so člani SZDL dodatno predlagali, da bi naj tudi v bodočem občinskem statutu določili način financiranja nerazvitih krajevnih skupnosti v pasivnih

predelih občine, da se bodo hitreje razvile.

V razpravah so bila povsod tudi prisotna vprašanja, ki so trenutno za kmete najpomembnejša, od odkupnih cen živine, mošta in drugih kmetijskih pridelkov pa do aktivnejšega vključevanja kmetov v samoupravljane v okviru obrata za zadržno kooperacijo, kjer se mora kmetu dati večja možnost odločanja o rezultatih svojega dela.

Podrobnejša razprava je bila tudi o zakonu o dedovanju in zakonu o kmetijskih zemljiščih, ker oba zakona temeljita na določilih osnutka nove ustave. O tem so predvsem razpravljali na Polensaku in v Zetalah. Navajali so primere, da stari kmetje nimajo komu izročiti posestva, ker otroci odhajajo in pravijo, da naj doma dela tisti, ki bo posestvo podedoval, vendar tak „srečni dedič“ ne bo nobeden. V zvezi s tem je na enem zboru bil dan tudi konkretni predlog, da je treba čimprej ustanoviti občinsko zemljiško skupnost; njen položaj pa samoupravno in pravno opredeliti. To skupnost bi morali ustanoviti z družbenim dogovorom, katerega podpisnice bi bile vse kmetijske in gozdno-gospodarske organizacije, vse krajevne skupnosti in občinska skupščina.

V zvezi z zakonom o kmetijskih zemljiščih, ki pozna le dve vrsti kmetij: hribovite ali gorske v nadomorski višini nad 600 metrov in nižinske. Predlagali so, da se v ustavi zagotovi možnost opredelitve treh vrst kmetij: nižinske do 300 metrov nadmorske višine, hribovite od 300 do 600 metrov (v to skupino bi spadala večina kmetij v hribovih Haloz in delno Slovenskih goric) in gorske kmetije v višini nad 600 m nadmorske višine. Prav tako so menili, da bi morala občina imeti z ustavo določena pooblastila, da sama opredeli hribovite kmetije na svojem območju. Konkretno so tudi vpraševali, kaj se smatra za kmetijo v smislu določil zakona in kdo bo to opredelil?

Vse te in podobne razprave, ne le iz krajevnih skupnosti, temveč tudi iz delovnih kolektivov in interesnih skupnosti, bo koordinacijski odbor za javno ustavno razpravo pri občinski konferenci SZDL zbral, jih enotno oblikoval v smislu predlogov za dopolnitev ustave SRS in jih pošal pristojnim republiškim organom.

F. FIDERŠEK

Skoraj milijardo škode v neurjih v ormoški občini

Neurje z dežjem in točo, ki je prejšnji teden v ponedeljek divjalo nad našimi kraji, je tudi v ormoški občini naredilo veliko škodo. Najbolj so prizadete poljščine in vinogradi ter nekatere komunikacije (ceste). Izmed prizadetih krajev naj omenimo predvsem področje Huina, ki ga je toča izredno močno prizadela. Tod je približno 19 hektarjev zasebnih vinogradov, od katerih so nekateri poškodovani tudi do 60 odstotkov in več.

Komisija, ki si je ogledala prizadete predele, je ocenila tudi škodo na poljščinah: kuruza, pesa, fižol, repa in korenje ter v poprečju ugotovila 30-odstotno škodo. Poleg Huina so prizadete predvsem vasi: Šalovec, Loperšice, Vodranci in Lača ves (600 ha).

Nastala škoda v zadnjem neurju, izražena v starih dinarjih znaša 173 milijonov. K temu znesku je treba prišteti še škodo, ki so jo naredile meteorske vode na cestah in poteh,

to je 36 milijonov starih dinarjev.

Kraje na področju ormoške občine je toča letos obiskala trikrat. Najprej je padala 29. junija, nato 7. julija in sedaj 10. septembra. Prvič in drugič je naredila škode za 671 milijonov starih dinarjev. Če prištejemo še škodo zadnjega neurja, dobimo kar „čedno“ vsoto 880 starih milijonov, kar je nedvomno za ormoško gospodarstvo izredno velika izguba.

jr

vreme

do nedelje, 30. septembra 1973. Zadnji krajec bo v sredo, 19. septembra ob 17.11.

Napoved: od sobote 22. do srede, 26. septembra bo lepo, sončno vreme. Zadnje dni septembra bo deževno vreme.

ALOJZ CESTNIK

Pomanjkanje elektrike nas bo močno prizadelo

V petek, 14. septembra 1973, je bil v Ptuj skupni posvet direktorjev, predsednikov DS in sekretarjev OZKS iz vseh delovnih organizacij z območja ptujske občine. Posvet sta vodila Franjo REBERNAK, predsednik SO Ptuj in Franc TETICKOVIČ, sekretar komiteja ObK ZKS. Navzoče sta seznanila s krizo, ki je nastala v Sloveniji ob pomanjkanju električne energije, ki je nujno narekovala sklep izvršnega sveta skupščine SRS o redukciji električne energije za posamezne skupine potrošnikov; prav tako pa s stališči sekretariata CK ZKS in predsedstva republiškega sveta ZSS. Oba politična foruma podpirata sklep Izvršnega sveta, kot nujen, obremen pa zahtevata, da se bremena enakomerno porazdelijo na vse dejavnosti po načelu dosledne solidarnosti.

V živahni razpravi so ptujski gospodarstveniki orisali položaj v ptujski občini, ki bo kot manj razvita še zlasti prizadeta, ker bo morala TGA „Boris Kidrič“, kot največji potrošnik električne energije v Sloveniji za polovico zmanjšati proizvodnjo aluminija. To se bo odrazilo tudi v občinskem proračunu že letos, še bolj pa v prihodnjem letu. Večji izpad v proizvodnji pa bo imela tudi kovinsko-predelovalna industrija, ki sicer ni velik potrošnik elektrike v primerjavi s Kidričevim, vendar je njen družbeni proizvod v celotnem dohodku občine visok in pomemben.

Škoda na tem področju je zaenkrat težko oceniti, ker ta ni samo v zmanjšanju proizvodnje in manjših osebnih dohodkih, povezano s tem pa tudi priliv v občinski proračun, temveč lahko to pomeni

tudi izguba tržišča, saj je kovinsko-predelovalna industrija pretežno kooperant večjih proizvajalcev tudi v tujini, kjer jih lahko zaradi tega odslužijo kot nesolidno firmo, ki se ne drži rokov in ne dobavlja pogodbenih količin.

Kljub temu so se na posvetovanju dogovorili, da je treba odlok izvršnega sveta skupščine SR Slovenije dosledno spoštovati in to vsi, od industrijske proizvodnje do zasebnih potrošnikov in gospodinjstev, ker le tako bomo zagotovili, da ne bo prihajalo še do dodatnih nepredvidenih izpadov. Eden od sklepov posvetovanja je tudi bil, da bodo vse delovne organizacije seznanile občinsko skupščino z oceno sedanje situacije in posledic v kolektivih, kako se podjetja prilagajajo nastalim razmeram, kako bodo pristopili k rešitvi problema in kakšne ukrepe bi naj podvzeli v smeri: občina-republika.

Prejšnji večer, v četrtek, 13. sept., pa je bila seja občinskega političnega aktiva, na kateri je med drugim glavni direktor TGA „Boris Kidrič“ — Milan KRAJNIK seznanil člane ožega vodstva občinske skupščine in družbeno-političnih organizacij, kjer bodo morali po odloku izvršnega sveta izključiti polovico elektrolitiških peči, s tem pa zmanjšati proizvodnjo aluminija za polovico. To bo imelo za posledico zmanjšanje proizvodnje glinice in anodne mase, prav tako pa tudi obseg dela drugih obratov in služb.

Tako so do sobote že izklopili eno četrtno peči, drugo četrtno pa v torek, 18. t. m. Pri tem je vodstvo podjetja poskušalo vse, da bi

zagotovilo električno energijo in te druge četrtno ne bi bilo treba izklopiti. Prek svojih poslovnih partnerjev so se dogovarjali za uvoz električne energije iz Švice, vendar je tu nastal nepremostljiv problem. Avstrija namreč ni neposredno povezana z daljnovidnim omrežjem s Švico, zato bi morali najti pot za dragoceno energijo prek ZR Nemčije, tam pa so daljnovodi že preobremenjeni, zato ne morejo prenesti dodatne obremenitve. Tako je žal ta rešilni načrt ostal nerealiziran. Problem je toliko težje rešljiv, ker je zaradi daljšega sušnega obdobja pomanjkanje električne energije že evropski problem.

Zmanjšanje proizvodnje aluminija za polovico pomeni 1.650 ton mesečno ali okrog 10 tisoč ton v pol leta, za kolikor je predvidena omejitev. To pomeni za TGA okrog 6 milijonov dinarjev izgube mesečno. K temu je treba pristižeti še vso drugo škodo, ki bo nastala v zelo zapleteni in medsebojno povezani proizvodnji. Tako računajo, da lahko nastane v 6 mesecih od 80 do 100 milijonov novih dinarjev škode. Zato kolektiv v Kidričevem upravičeno pričakuje solidarnostno pomoč širše družbene skupnosti.

Strokovne službe pripravljajo akcijski program, kako najti možne rezerve in poti, da bo poležje in naše gospodarstvo v celoti utrpelo čim manj škode. S temi problemi so podrobneje seznanili tudi Kira GLIGOROVA, člana izvršnega biroja predsedstva ZKJ, ki je v torek obiskal TGA „Boris Kidrič“ Kidričevo.

F. Fideršek

POLITIČNI AKTIV OBČINE SLOV. BISTRICA O ENERGETSKI KRIZI

Energetska kriza, ki je predvsem v preteklem tednu, kritično prizadela vso slovensko gospodarstvo, je pustila težke izgube tudi v gospodarstvu bistriške občine. Dokončnih rezultatov o škodi, ki je nastala in še nastaja zaradi pomanjkanja električne energije, še ni mogoče izračunati, kljub temu so ugotovljali, da bo odločilno vplivala na nadaljnji rast gospodarstva v občini.

V razpravi so udeleženci energetske razprave v političnem aktivu ugotovljali vzroke, med katerimi so poudarili veliko rast števila strojev in gospodinjstev aparatov z električnimi priključki. Omenjali so tudi vremenske neprilike in pomanjkanje premoga, kar v precejšnji meri onemogoča normalno delovanje termoelektrarn. Slišati je bilo tudi pripombe na izvozno politiko premogovnikov, kateri so zaradi izvoznih obveznosti zmanjševali dobavo premoga termoelektrarni Šoštanj.

Politični aktiv občine Slov. Bistrica je sklenil ob pomanjkanju električne energije seznaniti vse uporabnike elektrike na področju občine s to problematiko. Vsekakor bo treba dosledno upoštevati čas redukcije, v republiki pa posvetiti večjo pozornost gradnji elektrarn, delovni čas v podjetjih prilagoditi redukcijskim ciklusom. Skrbeti je treba, da bo proizvodnja trpela kar najmanjšo izgubo. Občane je treba kar najbolj objektivno seznaniti z nastalo situacijo v elektro-gospodarstvu. O času redukcij je potrebno poravočasno obveščati potrošnike.

VIKTOR HRVAT

ZAOSTAJANJE V GRADNJI DRUŽBENIH STANOVANJ v bistriški občini

Pretekli teden je OK ZKS Slov. Bistrica organiziral široko razpravo o stanovanjski gradnji, uveljavljanju novih samoupravnih odnosov v stanovanjskem gospodarstvu in organizaciji akcije za gradnjo stanovanj za delavce.

Stanovanjska problematika na območju občine Slov. Bistrica je že vrsto let pereča. Lahko bi rekli nerešljiva, kar je bilo opaziti tudi na zadnjem posvetovanju, ki so se ga udeležili najvidnejši predstavniki Stanovanjskega podjetja, iniciativnega odbora za ustanovitev samoupravne stanovanjske skupnosti pri OZ ZKS, aktiva političnih organizacij občine.

Osnovna in najpomembnejša ugotovitev je bila razprava, da v občini z gradnjo stanovanj za delavce v precejšnji meri kasnjajo. Eden glavnih vzrokov za to je, da do danes še niso uspeli ustanoviti samoupravne stanovanjske skupnosti, ki bo v naslednjem obdobju vodila in usmerjala stanovanjsko gradnjo v občini.

Razprava, ki je sledila uvodnemu poročilu direktorja stanovanjskega podjetja Slov. Bistrica Branka Vase, je bila tako precej kritično obarvana. Iz nje je bilo mogoče razbrati kritično oceno počasnega pristopa k uresničevanju sklepov o ustanovitvi skupščine samoupravne stanovanjske skupnosti v občini, kar je bila tudi osnovna zavora prepo-

trebne in hitrejša stanovanjske gradnje. Na osnovi poročila in razprave je OK ZKS sklenil takoj realizirati predloge, ki jih bo naslednje dni pripravila petčlanska komisija. Treba bo takoj ustanoviti samoupravno stanovanjsko skupnost, v katero bodo pošle svoje delegate vse organizacije, ki tega še niso storile. Delovne in druge organizacije je potrebno poklicati na odgovornost, če še nimajo urejenega programa stanovanjske gradnje. Zahtevali bodo tudi aktivnejši odnos vseh delovnih in družbeno-političnih organizacij v občini do gradnje stanovanj za delavce.

Pri tem bo treba upoštevati že v načrtovanju cenenost stanovanj, da bodo dostopna zaposlenim s nižjimi osebnimi dohodki. Poskrbeti bo potrebno tudi za nove in širše oblike informiranosti zaposlenih o gradnji takšnih stanovanj, da bi s tem vključili v prizadevanja kar največje število neposrednih proizvajalcev in ljudi, ki pričakujejo stanovanja v tej obliki. Kljub temu, da je po besedah Branka Vase bilo veliko stopenjega za informiranost občanov s strani Stanovanjske skupnosti pa so udeleženci posvetovanja bili mnenja, da je potrebno to informiranost še razširiti v najkrajšem času, da bi lahko sredstva za gradnjo stanovanj za delavce koristno in hitreje namenjsko uporabili.

VIKTOR HRVAT

Razprava o statutu občine Ormož

Posamezne občine so dolžne takoj po sprejetju nove ustave prilagoditi svoj statut novim določilom zvezne in republiške ustave. Prvi osnutek teh sprememb so prejšnji teden v četrtek obravnavali člani komiteja občinske konference ZKS Ormož na svoji razširjeni seji; udeležili so se tudi predstavniki vseh drugih družbenopolitičnih organizacij.

Po predlogu bi naj sestavljala skupščino občine Ormož dva zbora: enotni zbor združenega dela, ki bi naj imel 30 delegatskih mest in zbor krajevnih skupnosti, ki bi naj imel 20 delegatskih mest. Skupno bi torej imela skuščina 50 delegatov, toliko kot ima sedaj odbornikov. Člani komiteja so po temeljiti analizi stanja v občini predlog potrdili ter sklenili o njem v okviru SZDL izvesti javno razpravo.

V razpravi o delegatih in delegacijah iz temeljnih organizacij združenega dela je bila najzanimivejša misel, da bi naj ženske, ki delajo na tistih kmetijah, kjer so možje v rednem delovnem razmerju, postale nosilke kooperacije ter tako pridobile pravico voliti in biti izvoljene v enotni zbor združenega dela. V nasprotnem kmet-delavec voli dvakrat.

V drugi točki dnevnega reda so člani komiteja razpravljali o sklepih in predlogih svoje kadrovske komisije. Sklenili so, da bodo komuniste s področja občine Ormož zastopali na VII. kongresu ZKS Danica Filipič, Jože Snajder in Slavko Kačičnik. Za X. kongres ZKJ predlagajo Draga Zabavnik. V CK ZKS bi naj občino Ormož še naprej zastopala Tereziya Stefančič, sedanja sekretarka komiteja občinske konference ZKS Ormož. Navedene in nekatere druge predloge so sklenili posredovati članom občinske konference na prvi seji.

jr

JAVNA RAZPRAVA O OSNUTKIH USTAV

Prejšnji teden so v avli dvorane TGA v Kidričevem razpravljali o osnutkih zvezne in republiške ustave ter o osnutku statuta občine Ptuj-Istočasno razpravljajo o teh zadevah zaposleni v TGA Kidričevo. Ta razprava je bila predvidena za prebivalce Njiverc, Kungote in Apač. Marica FAJT je zbranim tolačila novosti v novem ustavnem sistemu. V razumljivi in skrajšani obliki je poudarila nekatere bistvene spremembe in pri tem seveda omenila tudi nekatere točke in predloge osnutka statuta občine Ptuj. V razpravi je bilo danih nekaj konkretnih pripomb.

F. Meško

moj
tvoj
TEDNIK

Ivan Rudolf

Dne 7. septembra 1973 je preminil 93-letni Ivan Rudolf iz Ptuja, sodni uradnik v pokoju. Pri odprtem grobu se je poslovil od njeza med drugimi govorniki predsednik sodišča Vladimir Ban:

Dragi, mrtvi prijatelj!
Zalostni stojimo pred tvojim dokončanim bivališčem. Po polnih 43 letih nad vse plodnega življenja te polagamo k počitku v zemljo, ki ti jo je tebi in tvojemu plemenitemu značaju svojstveno ljubil in se za njo tudi razdal.

Zibelka ti je stekla v sončni goriški krajini, kjer si prekmalu občutil škorenj italijanskega fašizma kot zaveden zamejski Slovenec, ki ga ni klonil. Preganjan si prebežal v Jugoslavijo in si ji od takrat dalje poveljal vse svoje bogato znanje in vestno delo. Ni naključje, da sta se odlično razumela z življenjsko družico Milico, ki je enako preganjana in v knjičnem koroškem plebiscitu izigrana slovenska učiteljica našla svoj mir v Jugoslaviji.

Leta 1919 sta prispela v Ptuj in ta se vsa leta, dokler so vama dopuščale moči in zdravje, razdajala temu ljudstvu pod zasanjanimi hlačskimi hribočki ob odmevanju slovenjega srca.

Poln strokovnih izkušenj in znanja sodeloval od leta 1919 dalje na ptujskem sodišču kot administrativni, vestni in natančni delavec. Za teboj so ostali anali, ki te karakterizirajo kot vzornega in polnopravnega uslužbenca, za kar ti naj podantnega uslužbenca, za kar ti naj danes, ko nas za vedno zapuščas, izrečem najtoplejšo zahvalo v svojem imenu, v imenu sodnega kolektiva občinskega sodišča Ptuj in v imenu tisočev, ki si jim pomagal z naveti, s prošnjami in vlogami sodnega poprišča.

Vendar mera krivic, ki si jih tako ozko prenašal, še ni bila izpolnjena. Prvilo je usodno leto 1941, ko je zemlje in krvi lačen nemški fašizem zagazil tudi v našo domovino. Kot zaveden Slovenec si med prvimi nastopil Golgote slovenskega zavednega življa. Bil si ignan v Vrnjačko banjo, kjer si delil usodo s slovenskimi izseljenci v bratski, prav tako krvaveči Srbiji. Tu si spoznal pravičen boj jugoslovanskih narodov, se vključil vanj in žrtvoval, kar ti je bilo najdražje. Na sremski fronti je položil svoje mlado življenje za boljši in pravičnejši red in za novo Jugoslavijo tvoj sin delavec Janči, ki ga s soprogo Milico nista nikoli prebolela.

Po izgonu fašistov iz Jugoslavije si se vrnil, pričel znova z delom, zvest obojemu klenemu značaju; znova si poveljal v družbeno politična dogajanja. Postal si predsednik breskega okrajnega SZDL in si ostal do današnjega slovesa častni predsednik. Čeprav upokojen si najte-

seje, sodeloval s sodiščem v Ptuju kot zaprišedeni sodni čenilec. Tvoje delo je bilo strokovno popolno in bogato, neumorno ter je sodišču zelo pomagalo pri ugotavljanju materialne resnice. Kot kulturnega in zgodovinsko razgledanega človeka te je tudi ptujski muzej zaposlil kot dobrega zunanjega sodelavca, kot čuvarja in tolmača dragocenosti zgodovinskega mitreja na Bregu in na Hajdini.

Mrtvi prijatelj Ivan Rudolf, mirno počivaj v svobodni zemlji. Še poslednjič, hvala Ti za vse. Težko prizadetim svojem in vsem, ki so te poznali in spoštovali, moje globoko sožalje.

Graški velesejem

Na letošnjem graškem velesejmu, ki bo od 28. septembra do 7. oktobra, bo Jugoslavija zastopana kot drugi najmočnejši razstavljalac. Slovenijo bo zastopalo 28 podjetij, Hrvaško pa 38. V okviru velesejma bo tudi razstava narodov, na kateri bo sodelovala tudi Jugoslavija, na razstavnem prostoru velikosti 600 kvadratnih metrov. V tej razstavi bo sodelovalo dvajset držav.

Za graški velesejem se je prijavilo 2.100 razstavljalcev iz 38 držav. Velesejem bo imel poudarek na industriji nizkega in visokega gradbeništva, tehnične opreme in sodobnega kmetijstva. Razstavljenih bo tudi 100 glav piganega in plemenskega goveda in žrebet. Urejena bo tudi vzporedna razstava starega kmečkega orodja, ki bo služila za primerjavo z današnjimi dosežki v kmetijski industriji in mehanizaciji.

Obiskovalce velesejma opozarjamo tudi na zanimivo razstavo „Sodobna pisarniška in računalniška tehnika“, kjer bodo lahko dobili vse podatke o razvoju in možnostih nakupa proizvodov omenjenih panog.

Na velesejmu bodo razstavljeni tudi drugi proizvodi široke potrošnje in splošne vsakdanje rabe.

KIDRIČEVO

V tem letu napravljeno precej

Krajevna skupnost Kidričevo je pred kratkim pregledala izvrševanje programa dela in nalog za leto 1973, med drugim tudi zaključno prireditve v tekmovanju „OLEPSAJMO SVOJ KRAJ“.

Predsednik sveta krajevne skupnosti Anton KOSI je navzoče na kratko seznanil s programom dela, nato pa tudi z dosedaj opravljenim: asfaltiranjem ceste ob četvorčrkih o pripravah na gradnjo novega avtobusnega postajališča, o gradnji prosvetne dvorane v Apačah, o mladinskem klubu v Kidričevem, ki je vsekakor velika pridobitev ne le za mladino, ampak tudi za ostale družbenopolitične organizacije, ki do danes še nimajo lastnih prostorov, ker bodo v bodoče lahko imele svoje arhive v prostorih nad mladinskim klubom, tam pa bodo tudi lahko imeli svoje seje. Poudarjeno je bilo, da nekatere naloge letos niso mogle priti na vrsto, ker pač ni bilo na razpolago dovolj sredstev. Tako ni bilo moč asfaltirati ceste od Kungote do občinske meje ter ceste od Njiverc do priključka ceste Ptuj-Sikole in pa proti stari postaji. Tajnik KS Matevž CESTNIK je zagotovil, da bodo ta dela prišla na vrsto v prihodnjem letu. Poleg letošnjih

Nevarno križišče

Vse ceste se neke stikajo. Poznamo sodobno urejena in sodobno neurejena križišča. Veliko je križišč, v katerih voznik, pešec ali kolesar nima pregleda nad prometom v njem. Takšno križišče je zelo nevarno in prej ko sej tenja nesrečo. Šele po nesreči pričnemo razmišljati in kritizirati slabo urejeno križišče. Po toči zvoniti je prepozno! Prometni strokovnjaki bi morali te napake preprečiti, če bi se hoteli izogniti nesrečam.

Križišče pred železniškim prelazom na ljudinski postaji je tako nepregledno, da je vsak, ki se pelje vanj iz Ptuja ob železnici v življenjski nevarnosti. Res je, da je tem

voznikom odvzeta prednost z znakom. Kaj smo naredili z njim? S tem znakom smo natrpali krivdo tistim, ki zaradi nepreglednosti povzročijo nesrečo. Če se peljemo vanj in se hočemo prepričati, ali je cesta na katero bomo zapeljali, prosta, moramo zapeljati kar na polovico prednostne ceste, kar pa je lahko že usodno za nas.

Verjetno bi ogledalo na tem križišču rešilo vse probleme. Pred nedavnim je na tem križišču umrla dvanajstletna deklica. Če se ne bo stanje zboljšalo, samo lahko pripravljene na nove nesreče.

S. FURMAN

Takšni prizori se večkrat pojavljajo v tem križišču.

Moje ljube Zdenke ni več

Ljubka deklica je bila. Kratki zlati lasje so ji v kodrastem vencu obdajali prikupen obrazek. Vedno je bila vesela in nasmejana in le redko katera stvar ji je smeh spreminila v jok.

Zdenka je bila dobra prijateljica. Ko sva se sprijateljili, sem vedela, da

sem si izbrala pravo. In res, nikoli ni zatajila. Vedno je bila pripravljena pomagati vsakemu od nas.

Čeprav je bila še otrok, stara komaj dvanajst let, je morala v marsičem nadomeščati mamo, ki je zbolela na sru. Za štiričlansko družino se nabere precej dela, vendar Zdenki ni bilo težko opraviti nobenega opravila namesto mame.

Pet let sva hodili skupaj v šolo. V tem času se nisva mnogokrat sporekli, a včasih je le prišlo do prepira.

Spominjam se drobnega dogodka. Odmor se je končal. Šli sva v klop in sedli. Na klopi je lžal svinčnik, Zdenka ga je hotela spraviti v peresnico. Vzela sem ji ga iz rok in trdila, da je moj, čeprav nisem bila povsem prepričana. Z nekakšnim besom in žalostjo obenem je dejala: „Moj je!“ Trdovalratno sem vztrajala pri svojem. Doma pa sem ugotovila, da sem imela svoj svinčnik v torbi. V mislih sem zagledala njen obraz: žalosten, morda malo užajen, vendar miren, brez sledu jeze. Drugi dan sem se ji opravičila in ji vrnila svinčnik. Zopet sva bili prijateljici. Ni mi zamerila.

Bil je petek, dan kot toliko drugih. Iz šole sva šli skupaj kot po navadi: „Ne pozabi priti k meni v nedeljo!“ je zaklicala ob slovesu. Tedaj nisva vedeli, da so bile to zadnje besede, ki sva si jih izrekli.

Ob dveh je prišla Vlasta k meni. Imela je solzne oči in sprva ni mogla spraviti iz sebe besedice. Neumno sem jo gledala in je nisem razumela, ko je dejala: „Zdenka je mrtva“, ji nisem večjela. Le kako bi mogla, ko pa sva se z Zdenko še pred eno uro pogovarjali.

ZDENKA, čeprav te ni več med nami, spomin nate bo ostal vedno živ. Ne bomo te pozabili.

DRAGICA MERC

USTAVNE RAZPRAVE V ORMOŠKI OBČINI

V ospredju družbenopolitičnega dogajanja v občini Ormož so javne razprave o predlogu nove zvezne in republiške ustave, ki so bile v vseh krajevnih odborih socialistične zveze in nekaterih delovnih organizacijah. Razprava se je na terenu pričela v nedeljo, 9. septembra vendar takrat zbori občanov v Ormožu, Središču ob Dravi, Tomažu in Podgorcih niso bili sklepčni in so zato razprave ponovili zadnje dni prejšnjega tedna. V večini primerov je šepala obveščnost občanov. Pošiljanje vabil po šotarjih je bilo ponekod učinkovito, drugod pa ne. Občinska konferenca SZDL Ormož je v prvem delu razprav tako poslala skoraj 5 tisoč vabil, kar bi lahko zadoščalo za vso občino, obveščeni pa so bili samo nekateri. Nekaj neuspeha v začetku razprav sta kriva nepravilno postavljen čas zborov (v nedeljo zjutraj) in jesensko delo, saj vsi hitimo izkoristiti lepo vreme za pospravilo plodov letošnjega leta. Člani koordinacijskega odbora za vodenje razprav, ki deluje pri občinski konferenci SZDL, so iz navedenih razlogov sklenili prenesti razprave na pozne popoldanske ali večerne ure. Ukrep je bil doper, saj so na terenu razprave končane, v delovnih kolektivih pa bodo do konca septembra.

Doseganje razprave so pokazale največji interes naših ljudi do tistih vprašanj, ki zadevajo življenje in delo v naših krajevnih skupnostih. Predvsem so ob tem ljudje predlagali, da bi morali ustrezno spremeniti določila 81. člena republiške ustave in krajevni skupnosti zagotoviti trajen, na zakonski osnovi sloneč dotok finančnih sredstev. V Središču so predlagali še, da bi naj bil samoprispevek, ki ga ljudje sprejemajo na referendumu, samo dodatek k drugim dohodkom. V Ivanjkih so občani predlagali, da bi naj bila krajevna skupnost financirana iz dela občinskih in republiških proračunov.

Drugo vprašanje, ki je najbolj razvnelo duhove, je bilo določilo ustave o delegatskem sistemu. Na Kogu so bili mnenja, da bo tak sistem neučinkovit, ker bodo delegati morali zastopati stališče dele-

gacije. Pojavlja se tudi vprašanje hitrega in učinkovitega ukrepanja občinske skupščine v nujnih primerih (Velika Nedelja). V Središču so zaskrbljenostjo ugotovili, da bo delegatski sistem preveč stal, ker bodo člani delegacij morali prevečkrat sedeti na sestankih in bo tako velika izguba delovnega časa. V Ormožu so smatrali, da je nesprenjivo določilo, da so člani delegacije lahko samo tisti delavci, ki niso neposredno odgovorni delavskemu svetu. To je direktni odklon človeka, ki je trenutno na vodilnem položaju, kar pa je po mnenju nekaterih celo protustavno. Pri Miklavžu je razpravljalec motilo razmerje med pravicami kmetov kooperantov in tistih, ki to niso. Kmetje kooperanti bodo namreč v občinski skupščini zastopani dvakrat: v zboru združenega dela in v zboru krajevnih skupnosti.

Glede predloga republiške ustave, da bi statut krajevne skupnosti sprejemali delovni ljudje na svojih zborih v okviru socialistične zveze in ne na referendumu, kot predlaga zvezna ustava, je bil v celoti na vseh zborih podprt predlog republiške ustave. Referendum je draga reč, so sklepali občani, zakaj bi po nepotrebnem zapravljali denar, če se lahko tudi drugače demokratično dogovorimo.

Eno bistvenih vprašanj za naše področje je vprašanje položaja kmeta — zasebnega proizvajalca v luči nove ustave. O tem je bilo največ razprav pri Tomažu. Bistveno pri tem je, da se ohranja določilo o pravici do posesti zasebne lastnine in še več, da se položaj kmeta izenačuje s položajem drugih delovnih ljudi, posebej še, kadar gre za kmeta, ki združuje svoje delo in sredstva v obliki kooperacije.

Javna razprava na terenu v ormoški občini je končana. Vsi podatki še niso zbrani. Poročila o delu zborov in predlogi sprememb določil obeh ustav še vedno prihajajo na občinsko konferenco SZDL Ormož. V delovnih organizacijah bo glede ustavnih razprav prav te dni najbolj živahno, zato bomo o tem še poročali. jr

Kdo bo plačal zamujene ure?

Prejšnji teden je kriza v oskrbi prebivalstva z elektriko dosegla doslej najkritičnejšo točko. Zaradi dolgotrajnega relativno sušnega razdobja so vsa akumulacijska jezera naših hidroelektrarn skoraj povsem usahnila. Da bi bila nestroča še večja, se je medtem pokvarila tudi termoelektrarna Sošanj. Tako je bilo potrebno v nekaterih dnevih prve polovice septembra zmanjšati porabo električnega toka za 3,7 do 4 milijone kilovatov. Sušna jesen preti, da bo pomanjkanje električnega toka še večje. Trenutno se je položaj dobave elektro energije nekoliko izboljšal.

Znano je, da so mnogi zavodi in delovni kolektivi odvisni od redne dobave električne energije. Dogajalo se je, da so ljudje bili brez dela ter so se tako pojavili veliki izpadi dohodkov in s tem zaslužka. Tovarna glinice in aluminija Kidričeve dela, na primer, od ponedeljka dalje samo s polovico zmogljivosti in to prav zaradi pomanjkanja električnega toka. Potem so tu zdravstveni domovi, bolnišnice itd., ki enostavno ne morejo delati brez električnega toka. V konkretnem primeru lahko izpad elektrike pomeni tudi smrt bolnika. Prav v ptujski bolnišnici se je zgodilo, da so pacienta položili na operacijsko mizo, pripravili vse potrebno za operacijo, potem pa je zmanjkalo elektrike.

Kriza, ki je nastala zaradi pomanjkanja elektro energije, je poleg že omenjenega tudi posledica nenačrtnosti in premajhne odgovornosti tistih, ki pri nas odločajo o elektrogospodarstvu. Vsak človek razume, da pride do težav, ne more pa vsakdo razumeti, zakaj se v času družbenega dogovarjanja in sporazumevanja ne moremo dogovoriti, kako bomo izšli iz krize in si enakomerno naložili škode. Nekomu v Ljubljani je pred časom prišlo na misel, da bi bil problem rešen, če bi enostavno ustavili vso proizvodnjo v TGA Kidričeve. Več kot neodgovorno pa je, da je ideja bila skoraj tudi uresničena. Protesti delavcev TGA Kidričeve so končno

zalegli tako daleč, da so ustavili „samo“ polovico tovarne in zmanjšali dobavo električne energije tudi drugim porabnikom.

Problem je nastal tudi na področju distribucije električnega toka. Ali ne bi mogli, na primer, vsaj pol dneva naprej obvestiti bolnišnic o kdaj do kdaj ne bo toka, da se ne bi dogajali primeri, da tik pred operacijo nenadoma zmanjka elektrike? Kaj, če bi zmanjkala med operacijo? Človek gotovo ne bi preživel. Velika kriza je nastala tudi pri rejih koseki in brojevne. Tudi tem bi lahko pravočasno napovedali izklop električnega toka ter tako preprečili veliko gospodarsko škodo. Tako pa so bili primeri, ko so distribucijska podjetja tok enostavno izklopila in za njih je bila zadeva opravljena.

Primerov gospodarske škode zaradi pomanjkanja elektrike je veliko. Kako bomo izšli iz krize, še za sedaj nihče ni jasno povedal. Pravzaprav proizvajamo v Jugoslaviji dovolj električne energije, primanjkuje pa nam daljnovodov, da bi jo lahko pošiljali v večjih količinah iz Srbije v Slovenijo in obratno. Gradnja elektrarne SD II pri Forminu je zadnje dni postala aktualna. Objavljajo nam tudi atomsko elektrarno (že precej časa!). Vse te rešitve bodo prišle v poštev šele čez nekaj let. V bližnji bodočnosti se nam obeta torej velika kriza z elektriko in sploh z energetskega vira, ki je bomo morali vsi Slovenci v okviru naše republike prestopiti.

Nujno se ob tem poraja vprašanje, kdo bo delovnim kolektivom, ki nastalo škodo in s tem izpad zaslužka zapošlenih. O tem vprašanju je doslej zavzel načelno stališče še samo slovenski sindikat. Na nujni izredni seji je 13. septembra 1973 bil sprejet sklep, da bremena, ki bodo povzročena z zmanjšanjem proizvodnje in izgubljenim dohodkom, ne morejo nositi samo prizadete delovne organizacije, temveč je potrebno to breme zavezavno družbenopolitično akcijo enakorazdeliti na vso družbo.

Koliko delegatov v skupščino?

Nadaljevanje priprav za ustanovitev samoupravne interesne stanovanske skupnosti v občini Ormož je bila glavna tema razgovora članov predsedstva občinskega sindikalnega sveta Ormož minuli petek. Seje so se udeležili tudi predsedniki sindikalnih organizacij s področja občine. Dogovorili so se o ključu za določanje števila delegatov iz posameznih delovnih organizacij v skupščini temeljne stanovanske skupnosti. Kriteriji so različni. Praviloma bi morali biti v skupščini zastopani vsi, ki vlagajo sredstva za stanovanjsko graditev. V Ormožu so se dogovorili, da bodo na 80 zaposlenih volili po enega delegata. Tako bo skupščina temeljne stanovanske skupnosti štela 33 članov.

V nadaljevanju sestanka so se pogovorili še o poteku javne razprave o predlogu obeh novih ustav v delovnih organizacijah. Ta razprava bo končana do konca tega meseca.

Ob koncu so se dmj časa zadržali ob družbeni akciji za oskrbo

delavcev z ozimnico ter analizirali stanje glede pomanjkanja električnega toka. Skupna je bila ocena, da je na področju elektrogospodarstva premalo načrtnega dela. jr

Napake proizvajalcev avtobusnih karoserij

Mnogi potniki se v poletnih mesecih pritožujejo nad slabo in neučinkovito ventilacijo v avtobusih; podobne pritožbe se nanašajo na vozila, kjer je bila karoserija napravljena v naših podjetjih. Domači proizvajalci karoserij so res uspeli izdelati kvalitetne karoserije lepega videza, aerodinamičnih oblik z dobro notranjo opremo; pri tem pa se ugotavlja, da so pozabili na klimatske in ventilacijske dodatke, ki po vozilu niso razmeščene enakomerno, temveč le spredaj ali zadaj, ali pa morda samo na strani, kjer ni vrat. Zaradi

Kdaj hitreje in brez prahu po Dravinjski dolini?

Potreba po asfaltiranju ceste od Studenice do Pečk v dolžini okoli 7 km je med prebivalci ob tej cesti prisotna že vrsto let. Vzrokov, da postaja cesta tujišči in ekonomski problem teh krajev, je več. Najvidnejši pa je pomanjkanje

potrebnih finančnih sredstev. Na pobudo vodstva gradu Štetenberg, katerega obisk je odvisen prav od urejenosti te ceste, so krajanov, katerim ta cesta pomeni osnovno življenjsko prometnico, so letošnjo spomlad ustanovili iniciativni odbor za asfaltiranje ceste od Studenice do Pečk.

Odbor je že izdelal program zbiranja sredstev pri zasebnikih in organizacijah. Krajanji so izrazili pripravljenost opraviti tudi več prostovoljnih ur.

Zaradi omejenosti razpoložljivih finančnih sredstev, ki bi jih zbrali ob sodelovanju občinske skupščine Slov. Bistrica in republiškega cestnega sklada, so se odločili za gradnjo ceste po hitrem postopku, ko jih bi veljal km ceste okoli 45 milijonov SD. Skupno bi morali za asfaltiranje zbrati okoli 300 milijonov SD.

Asfaltiranje ceste, ki je v preteklem letu postala republiška pomena, bo pomenilo napredek v gospodarskem razvoju teh krajev.

Predvidevajo, da bo cesta asfaltirana do konca leta 1975.

Strašna smrt v valjih siloreznice

ZADNI KRİK IZ SMRTNEGA OBJEMA SILOREZNICE

Ponedeljek, 17. septembra 1973. Delavke na obratu KK Ptuj v Sobetincih so začele z delom kot navadno ob sedmih. Traktonst Jože Kranj je pripeljal prikolico s

valjema s kavji pod sekače, narezano silažo pa meče izpuhalnik navzgor v silos.

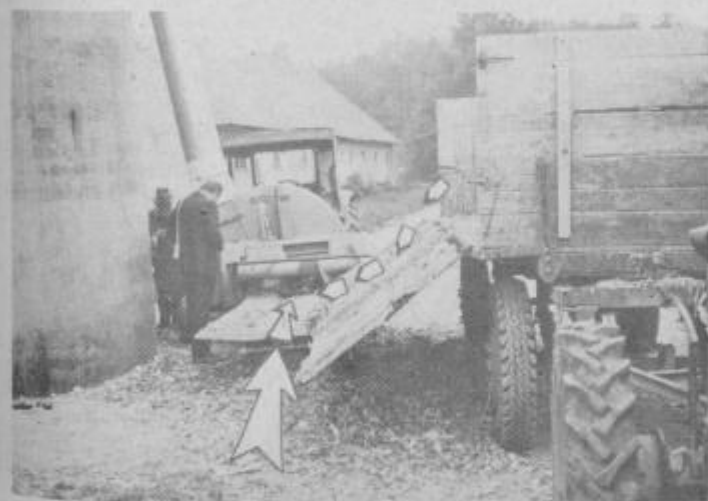
Delavke Marjeta KOZMINSKI, Ana Muršec in Marija Volgemut so skočile na prikolico in zmetale koruzno silažo na tekoči trak. Po razkladanju je Muršecova stopila s prikolice in izklopila stroj za rezanje koruze. Stroj se je takoj ustavil. Marjeta Kozminski, ki je bila še na prikolici, je dejala sodelavki spodaj: „Na, primi vile, jaz grem tudi dol“. Pri tem je stopila po traktorski stranici, da bi prišla na ustavljen tekoči trak in z njega na tla. Toda tega ni storila. V gumi škornjih ji je na stranici spodrsnilo in je padla vznak, pri tem pa je z roko porinila pogonsko ročico navzdol. Stroj je stekel in jo v hipu potegnil vase. Zakričala še je: „Rešite me!“, ter se z obema rokama oprjela ročice in jo s tem še vlekla bolj navzdol. Muršecova in Volgemutova sta takoj priskočili na pomoč. Z obema rokama sta hoteli potegniti ročico navzgor, da bi stroj ustavili, ker pa je stroj Marjeto že potegnil vase, tega nista mogli nikakor storiti. Po izjavi varnostnega inženirja KK Ptuj, Živorada Marinkoviča, ki je takoj pod nesrečo zasilil vse priče in sestavil zapisnik, se je stroj ustavil sam, ker je bil „zamašen“ s truplom v trenutku umrle Marjete KOZMINSKI.

Marjeta je bila rojena 17. julija 1937 in je zapustila moža in hčerko Marjano, ki je stara komaj 8 let.

Marjeta Kozminski

koruzno silažo k novemu stroju za spravlanje silaže, ki so ga dobili na obrat šele 12. septembra. Stroj je nemške izdelave znamke MENGELE - blitz 1000 - in je sestavljen iz tekočega traku, na katerega je treba metati koruzno silažo, ki gre naprej pod valjasto rezilo in med dvema

Siloreznica, ki je uničila življenje Marjete KOZMINSKI.

Aktivni Hajdinski upokojenci

O marljivem in aktivnem društvu upokojencev na Hajdini smo v Tedniku že poročali. Kot je bralcem že znano, so si hajdinski upokojenci z marljivim, vestnim in požrtvovalnim delom pred meseci uredili, oziroma adaptirali prejšnjo kulturno-prosvetno dvorano, ki že deset let ni služila nobenemu namenu in so tako dobili lep dom upokojencev. V tem jim je pomagal

republiški odbor upokojencev iz Ljubljane. Z ureditvijo dvorane pa njihove aktivnosti še ni bilo konec. Organizirali so že vrsto izletov v razne kraje Slovenije in tudi že v zamejstvo. Stroške izletov so nosili člani sami. Med najbolj marljivimi in vestnimi v tej smeri je vsekakor dolgoletni član in večletni predsednik društva JAKOB KLEMENČIČ iz Hajdine ter njegova žena, aktiven sodelavec pa je tudi Ivan REPEC iz Njiverc, ki so se zelo trudili, da bi bili izleti kar najbolje pripravljani in da bodo člani kar najbolj zadovoljni.

F. Meško

POMEMBNA ODLOČITEV V TOVARNI J. K. V ORMOŽU

Zbor kolektiva tovarne Jože Kerenčič, Ormož je 11. septembra letos obravnaval zelo pomembne zadeve za kolektiv, vso občino Ormož in mogoče tudi širšo družbeno skupnost. Po daljšem poročilu direktorja te tovarne Milana Ritonja o pripravah in doseženih uspehih na področju priprav za gradnjo nove tovarne za proizvodnjo očal in okvirjev za očala se je delovni kolektiv odločil pristopiti k izvedbi tega velikega načrta. Nova tovarna bo stala skoraj 5 (pet) milijard starih dinarjev.

Nekaj nad 63 odstotkov sredstev bo priskrbela sedanja tovarna Jože Kerenčič, ostala sredstva pa bodo zagotovljena iz drugih domačih in predvsem tujih virov, zlasti firme Anger-Holding, ki ima svoj sedež v Avstriji. Več o tem bomo še poročali.

V nadaljevanju zbora so člani kolektiva tovarne Jože Kerenčič, ki sedaj šteje že približno 320 zaposlenih, razpravljali o spremembi ustave ter sprejeli sklep o pristopitvi v združenje kemijske industrije Slovenije.

ZAPOSILIMO MOŠKEGA

za nošenje premoga v zimskem času, dnevno od 17. do 19. ure.

POSEBNA OSNOVNA ŠOLA PTUJ (minoritski samostan).

Pregled bikov v osemenjevalnem središču Ptuj-Celje

V sredo, 12. septembra je bil letni pregled bikov za osemenjevanje krav lisaste in rjave pasme. Pregled je opravila strokovna komisija, ki jo je v ta namen izvolil republiški sekretariat za kmetijstvo in gozdarstvo. Pregledanih je bilo 26 bikov lisaste in 11 bikov rjave pasme

dva mlada bikca z odličnim poreklom, vendar glede na svoje sovrstnike zaostajata v rasti. Komisija je dovolila enega uporabljati izključno za osemenjevanje telic. Drugi je bil izločen iz osemenjevanja.

Brez dvoma sta nil in hrast bika z

Bik hrast R 168, rojen 12. 3. 1964, višine vihra 145 cm, teža 1.180 kg. Foto: Ing. Tumpelj

različnih starosti. Lisasti bikovi so bili razvrščeni v sledeče plemenske razrede:

- v elitno skupino bikov za osemenjevanje sta bila uvrščena bik nil B 169 in bik hrast 168.

- v 1. a razred sta bila ocenjena bika pan R 144 in bik brin R 197.

v 1. razred so bili ocenjeni bikovi, ki imajo podatke o preizkusu na eno gospodarsko lastnost - o prirastkih žive teže potomcev. O njihovi končni oceni bo komisija odločala v prihodnjem letu.

- v 2. plemenskem razredu je bilo ocenjenih 11 bikov. To so mlade živali, ki še nimajo nobenih zanesljivih podatkov o kakovosti svojega zaroda. Ko bodo znani ti podatki, bo komisija dala dokončno oceno.

- v tretji razred sta bila ocenjena

nadpovprečnimi dednimi lastnostmi za mlečnost in priraščanje žive teže na svojem potomstvu. Hčere bika nila so dale po prvi telitvi v povprečju 2.841 kg mleka s 3,89 % mlečne maščobe. Privescice pri biku hrastu pa so dale v 1. laktaciji 2.835 kg mleka s 3,78 % mlečne toščice.

Komisija je pri ocenjevanju uporabljala strokovne in zelo stroge kriterije za razvrščanje bikov. Nedvomno pa je to tudi prav, saj se s semenom lisastih bikov iz Osemenjevalnega središča Ptuj-Celje vsako leto zabreji okoli 48.000 krva in telic. Nekaj semen na pošiljajo tudi v Pomurje.

Veliko število bikov v razredih čita, I. a in I. razred, pa zagotavlja, da se bodo proizvodne zmogljivosti goveje črede tudi v bodoče izboljšale.

ALI ZNAMO SLOVENCI PITI?

Po zadnjih statističnih podatkih je samo v Sloveniji približno devetdeset tisoč alkoholikov. Ta ugotovitev je za narod velik in pereč problem. Vedno več mladih se zateka k alkoholu in se v njem prepušča halucinacijam, ki jih povzročia alkohol. Mnogi se pijačnosti veselijo in v ta namen izrabljajo razne prilikoosti. Pogosto slišimo: „Kolega ima rojstni dan, pa ga bomo spet malo srknili.“ Rjostni dan, god, krst, sedmina, poroka in vse druge slovesnosti so pri nas dnevi, ko se morajo prisotni „do smrti“ napiti. Slovenci imamo navado gledati človeka, ki vsak dan pije in nato še prihaja okajan na delo in mu nihče tega ne očita in ga ne kaznuje. Prav bi bilo, da se delavec, ki pride pijan na delo, takoj odpusti. Prav bi bilo, da se vinjenemu vozniku odvzame vozniško dovoljenje za dobo petih let ali pa za vse življenje. Malo bi bilo voznikov, ki bi se spravili pijani za krmilo, če bi veljali taki in podobni ukrepi.

Zdravniki v Sloveniji so prav tako pre malo angažirani v zdravljenju alkoholikov. Tritisoo zdravnkov je v Sloveniji in če bi vsak imel na zdravljenju v klubih trideset alkoholikov, bi bilo zdravljenje mnogo bolj množično, saj bi zavzeli s tem eno tretjino vseh alkoholikov. Bolnišnica v Ormožu je center za zdravljenje alkoholikov v severovzhodnemu delu Slovenije. V tej bolnišnici zdravijo sedaj 35 alkoholikov. Kakšno je to zdravljenje, so nam povedali:

Predstojnik, dr. Marjan Pregl: „Trenutno imamo alkoholike razdeljene po klubih. Najprej je bolnik v sprejemnem oddelku, nato pa po štirinajstih dneh pride v posamezne „klube“.

Metoda zdravljenja je povsem drugačna, kot so si predstavljali bolniki, ki so prišli k nam. Alkoholik zahteva mnogo več truda in nege. Vsakdo, ki pride na zdravljenje na naš oddelk, se tukaj ponovno vklaplja v normalno, organizirano življenje. Zdravstvena metoda bazira predvsem na zdravljenju osebnosti. V alkoholiku hočemo uničiti osebnost alkoholika in mu istočasno vzgojiti novo osebnost, s katero bo živel v novem obdobju. Življenje alkoholika je zelo mučno in naporno. Nihče ne spoštuje alkoholikov, zato mu mi tukaj poskušamo privzgojiti novo zdravo osebnost, s katero se bo lahko pojavil vseh povsod. Kratko rečeno, ljudje, ki so se zdravili pri nas, se tukaj prerodijo. Mi alkoholika prevzgammo, tudi tistega, ki mu je najbližji. Tako, na primer morajo žene bolnikov prav tako prihajati k nam na predavanja in delati teste o alkoholizmu. Ta metoda je zelo potrebna, saj je mnogo ljudi, zaradi katerih so bolniki pričeli piti. Vsekakor pa je potrebno vzgajati njegovega partnerja zaradi tega, ker bo kasneje živel z njim.

Bolnik je zrel za zdravljenje ko pride do zaključka, da se mora odpovedati alkoholu. Po zdravljenju mora vsak bolnik abstinenti najmanj tri leta, če hoče, da bo njegov uspeh

popoin. Po zdravljenju, ki traja tri mesece, je bolnik dobil potrebno znanje, korajžo in voljo, s katero se bo uprl alkoholu. Nihče ne more trditi, da je alkoholik po zdravljenju zdrav. Po odpustu iz bolnišnice se mora alkoholni bolnik naprej zdraviti v klubih, ki so v vsakem večjem kraju. V klubih najde bolnik alkoholik zavetje in duševno podporo, s katero premaguje mikavnost do alkohola.“

Dr. Emil Venguš: „Zenske so prav tako kakor moški lahko hudi alkoholiki. Bistvene razlike med alkoholikom žensko in moškim je v tem, da ženska mnogo bolj maskira pijanost. Veliko je žensk,

ki pijejo same, da jih nihče ne vidi. Alkoholni „blodež“ je pri ženskah mnogo bolj izrazit, kot pri moških in s tem vzporedno je njihovo težje zdravljenje. Pri vsaki alkoholičarki je vedno še kakšna bolezen poleg alkoholizma. Najpogosteje je nervna razdraženost, nevroza.

V pogovoru z bolniki alkoholiki smo izvedeli veliko zanimivega. Nihče ni predvideval, da je alkohol tisti, ki uničuje človeško telo do take mere, da ni sposoben za ničesar in postane invalid. Alkoholiki so nam zaupali, da so komaj sedaj videli, koliko je vredno zdravje, brez alkohola. Vsi, ki so nam bili pripravljeni odgovorjati na vprašanja, so odgovorili tako:

„Pil sem devet let in se sploh nisem zavedal, da delam veliko škodo samemu sebi. Od vsega začetka niti nisem opazil, da mi upada fizična moč. Šele letos sem začel nekaj o tem razmišljati, ker sem videl, da sem na robu življenja. Nisem več vedel, kaj naj počnem ali se naj ubijem ali kaj. Bil sem v večni stiski. Nihče me ni več maral in vedno sem imel občutek, da sem odveč. Tolažbo sem si iskal pri „prijatelju“ alkoholu. Res je, da sem v pijanosti pozabil za nekaj časa na težave. Toda vedno so se vse vračale nazaj. Nisem se sam odločil za zdravljenje, hočem reči, če ne bi bilo vzroka v službi in družbi, se nikoli ne bi pričel zdraviti. Sedaj, ko sem delno ozdravljen, vidim, da sem zdrav in normalen človek. Ponovno so se mi pričele vračati moči in razum mi ponovno normalno deluje. Šele sedaj vidim, da sem v alkoholu našel samo sovražnika in ne prijatelja.

V pogovor se je vmešal predsednik klubske skupnosti na oddelku za zdravljenje alkoholikov: „Sem tudi alkoholik in se zdravim na tem oddelku. Znano vam je, da je pri nas vse organizirano. Bolniki—alkoholiki se tukaj prevzgammo in ta metoda zahteva organizirano delo. Na našem oddelku imamo več krožkov, sekcij in izobraževalnih ur. Bolniki se morajo polno angažirati, da dobijo občutek vrednosti. Delo, ki ga opravljamo, nam daje elan in nam krepi moralo. Zavedamo se, da se bomo morali prilagoditi vsem družbenim normam, če bodo hoteli kasneje delati kot ostali.

Za alkoholizem pa trdim sedaj, ko sem videl to neumnost na sebi, da je vsak tisti, ki pije čez mero, bedak. Razmisliti moramo, koliko je ljudi,

ki trpijo zaradi alkoholika. Pogosti so primeri, ko duševno iztujen alkoholik trpinči doma svoje otroke in druge svoje. Menim, da bi bilo potrebno take in podobne hudo kaznovati. Vem, da bi lahko nehal z alkoholom, pa sem računal, da me nihče ne bo kaznoval, zato nisem čutil potrebe, da bi prenehal piti.

Mnogo ljudi podpira alkoholizem. Kdo so ti ljudje? Mi vsi. Vsi gledamo iz dneva v dan, kako ljudje pijejo. Gledamo jih in še sami pijemo, toda nihče se ni rekel: „Takega, ki vedno pije in dela težave, moramo kaznovati. Tega nihče ni naredil, ker če bi to napravili z drugim, bi moral isto napraviti s seboj. Naša nacionalna razvada, je prekoračila vse meje. Mi smo narod, ki se lahko vpraša: „Ali znamo piti?“ Psi nas bi se spogledovali, če bi v gostinskem lokalu naročili kozarec vode, prav isto bi naredili tudi natakari. Marsikje druge pa je takšno naročilo povsem vsakdanje. Prej ko slej bomo morali nekaj ukreniti, da bo tudi pri nas.

Tekst: S. Furman
Foto M. Ozmec

KOMUNALNI ZAVOD ZA SOCIALNO ZAVAROVANJE V MARIBORU OBJAVLJA PROSTO DELOVNO MESTO: REFERENTA ZA KMETIJSKO ZAVAROVANJE PRI KRAJEVNI PISARNI V ORMOŽU.

Pogoj: ekonomska srednja šola in 1 leto prakse
Objava velja 10 dni.
Stanovanje ni na razpolago.
O izidu objave bodo kandidati obveščeni v 8 dneh po izteku objavnega roka.

Veterani GD Videž

Pred kratkim je PGD Videž iz občine Slov. Bistrica stavilo 40-letnico delovanja. V primerjavi z obletnicami podobnih društev v občini šteje PGD Videž med mlajša, kljub temu pa se lahko pohvali, da ima v svojih vrstah veterane, ki kljub svojim zavidljivim letom v društvu uspešno delujejo.

Če bi danes poprašali kateregakoli izmed njih, kakšna je bila pot PGD Videž, bi dobili isti odgovor: „Bila je težka, vendar v zadovoljstvo nas in vseh krajanov uspešna.“ Niso majhne zasluge prav teh, da je ledina gasilstva na Videžu že dobro zorana in je pot k uspehom v ocvuranju človeških življenj in njihovega

REPUBLIŠKO EKIPNO PRVENSTVO ZA ČLANE IN ČLANICE

V soboto in nedeljo je bilo v Ljubljani, Mariboru in Celju republiško ekipno prvenstvo v atletiki za člane in članice. Ptujčani so tekmovali v Celju z moško in žensko ekipo. Fantje so bili kompletni: dekleta pa niso imela zastopnikov v vseh disciplinah.

Med posamezniki sta dosegla največji uspeh Ptujčana Miki Prister z zmago na 400 m s časom 50,0 in Tatjana Butolen v teku na 100 m s časom 12,7 in tako opravila s vseh atletsko elito v Celju.

Tudi Marjanca Vrabli je tekla zelo dobro in ovojila na 800 m drugo mesto s časom 2:27,5. Nežika Vrabli pa je bila v teku na 400 m četrta. Stanko Habjanič je na 1500 m pristal na odličnem petem mestu v teku na 5000 m pa je bil celo tretji s časom 15:12,4 in to takoj za Celjanom Svetom in Ljubljancem Ferfilom.

Tudi ostali ptujski atleti, kot je Koren, Čuček, Solina in drugi so tekmovali v okviru svojih moči in prispevali k temu, da so ovojili kot ekipa solidno mesto.

Zmagal je Klavžar s 15.621 točkami, pred ZAK Maribor s 14.367, sledi Velenje in Ljubljana ter Ptuj, ki je zbral 10.434 točk.

Ce upoštevamo, da sta bili ptujski ekipi sestavljeni skoraj v celoti iz mladincev, je uspeh vsekakor zadovoljiv.

DPM SKRBI ZA MLADE

V sredo, 12. septembra so se v Ptuj sestali predstavniki občinskih zvez prijateljev mladine obravnavne regije: je Maribora, Ormoža, Lenata, Slov. Bistrice in Ptuja. Dogovorili so se o enotnem delu za telet otroke, o dnevu pionirjev, o novoletnem praznovanju na solah in o delu jugoslovanskih pionirskih taborov. Govorili so tudi o letovanju mladine v prihodnjem letu in o klubu vzgojiteljev.

2 KM NOVEGA ASFALTA V SREDIŠČU

Krajevna skupnost Središče ob Dravi letos nadaljuje z akcijo asfaltiranja in modernizacije krajevskih cest in poti.

Prvi začetki učinkovitega in resnično uspešnega dela segajo v leto 1971. Pred tem je Središče z okolico glede komunalnih zadev precej stagniralo. Nekaj razlogov za takšno stanje je tudi v neuspelem referendumu. No, pozneje so se vsi skupaj naveličali takšnega „brezvladja“ in

članov po vaseh, na katerih so obravnavali program del za letos. Dogovorili so se, da bodo potrebna sredstva zagotovili tako, da krajevna skupnost prispeva sredstva krajevnega samoprispevka za naselje Središče, občani vse krajevne skupnosti pa prispevajo še poseben prostovoljni prispevek — 200,00 din po gospodinjstvu. Za prispevke je krajevna skupnost prosila tudi delovne organizacije in občinsko

Trg na grabah. Prostor okrog spomenika padlih v I. svetovni vojni.

1970. leta ponovno formirali krajevno skupnost.

V Tedniku iz leta 1971 smo v juliju na prvi strani poročali o prvi asfaltirani ulici v Središču. Takoj za tem so asfaltirali še eno ulico v skupni vrednosti 89.000,00 dinarjev. Akcijo so nadaljevali tudi prihodnje leto (1972) ter asfaltirali trg v Središču in cesto do fante bekono v skupni vrednosti 280.000,00 dinarjev. Po programu krajevne skupnosti za leto 1973 so asfaltirali cesto na pokopališče, trg na Grabah, cesto po središkem bregu in cesto na železniško postajo Središče ter nekaj drugih odcepih in poti. V sodelovanju s telovadnim društvom Partizan so asfaltirali tudi roketno

skupščino.

Tako zastavljena akcija je uspešno stekla. Dela so se delno povečala s tem, da je krajevna skupnost ob lastni finančni udeležbi pristopila k navozu gramoza in drugim pripravam. Med asfaltiranjem so se letos občani močno angažirali in poskušali stisniti čim več asfaltiranih površin zato so se le te povečale od planiranih in je zaradi tega tudi porastel znesek vrednosti del na dokončno ceno 445.564,00 dinarjev. Tako je Središče dobilo nova 2 kilometra asfaltiranih cest, kar je 9.399 kvadratnih metrov asfalta. Dela je izvajalo stanovanjsko komunalno podjetje Ormož s svojim kooperantom — cestnim podjetjem

Novo roketno igrišče na prostoru med osnovno šolo in domom Partizana.

grajšče, nekateri občani pa so si dali asfaltirati dvorišča in dovoze.

Po predračunu in sklenjeni pogodbi je znašala vrednost letošnjih del 350.000,00 dinarjev. Z zbiranjem potrebnih sredstev so odborniki krajevne skupnosti pričeli že v zimskem času. Sklicani so bili tudi zbori ob-

iz Varaždina. Delo je bilo opravljeno hitro in kvalitetno. Zbrana finančna sredstva so kljub delnemu odstopanju od prvotnega načrta skoraj povsem pokrila stroške.

Vsakomur je jasno, da krajevna skupnost ne bi nikdar zmogla v treh letih asfaltirati nekaj nad 4

kilometre cest, če bi razpolagala samo z denarjem, ki se steka iz krajevnega samoprispevka. Levji delež, kot se temu pravi, imajo občani, ki so mimo vseh obveznosti v nabitralnih akcijah krajevne skupnosti prostovoljno prispevali, kar so največ mogli. Samo v letošnji akciji so na ta način zbrali nad 13 starih milijonov. Najbolje so se izkazali prebivalci Središča in Grab. Velik očež — 11 milijonov starih dinarjev je prispevala tudi občina. Cesta za železniško postajo je občinska. Asfaltirali so celo, občina pa je plačala le polovico stroškov. Izkazal se je SVL obrat „Jeruzalem“ Ormož in prispeval 5 starih milijonov. Po 1 milijon SD so prispevala še podjetja: Droga Portorož— odkupna postaja Središče, trgovsko podjetje Zarja Ormož in Slog Maribor—mizarska delavnica Središče. Gozdno gospodarstvo Maribor — enota Ormož in središki lovci pa so prispevali po 500 starih tisočakov. Asfaltiranje roketnega igrišča pa je v celoti plačala osnovna šola Središče.

S tem je program dela krajevne

Cesta na železniško postajo.

skupnosti Središče ob Dravi skoraj končan. V kratkem bo razpisan nov referendum, na katerem se bodo občani odločali za nov samoprispevek za nadaljnjih pet let.

Prav je, da krajevni skupnosti Središče ob doseženih uspehih čestitamo.

Lekarna — pridobitev za Kidričevo in okolico

Občani krajevne skupnosti Kidričevo, kakor tudi širšega območja zgornjega dravskega polja so precej časa zelo želeli, da bi v Kidričevem odprli lekarno. Ta želja se je uresničila letos ob praznovanju krajevnega praznika v Kidričevem, ko so lekarniške prostore predali svojemu namenu. Brez dvoma bi bilo odveč govoriti o nujnosti tega prepotrebne objekta, saj je bilo prej treba po zdravila v nekaj kilometrov oddaljeni Ptuj, kar je, seveda, bilo zvezano tudi s stroški. Mnogi so se že navadili na dosežani delovni čas te lekarnice, zato jih obveščamo, da od 7. septembra 1973 dalje posluje lekarna v Kidričevem vsak dan od 8.00 do 18. ure, ob sobotah pa od 8. do 12. ure, medtem ko je ob nedeljah in praznikih zaprta.

Medtem, ko so zadovoljivo rešeni prostori za lekarno pa tega ne bi mogli trditi za stanovanje zaposlene moči, ki še vedno nima v tem kraju stanovanja. Krajevna skupnost Kidričevo tega problema ne bo mogla rešiti, zato bi v svojih močeh morala pomagati TGA. Upajmo, da bo tudi ta problem rešen.

F. Meško

LEPO USPEL IZLET BORCEV ZA SEVERNO MEJO

Izmed 14 prijavljenih se je 6. septembra 1973 udeležilo 11 članov ZVEZE PROSTOVOLJCEV BORCEV ZA SEVERNO MEJO 1918/1919 že lansko leto planirnega izleta na Reko.

Kljub vročini so se stari „fantje“ dobro držali v natrpanih avtobusih kot pri iskanju „podruma“ s ceneno vinsko kapljico, ker hotelske cene niso za žepe upokojencev.

O naslednjem izletu bi se pogovorili v petek, 21. septembra ob 10. uri v Klubu upokojencev.

J. D.

V Dražencih so dobili vodovod

V vasi Draženci so pred dobrim mesecem zgradili vodovod, ki je za vaščane velikega pomena. Predsednik iniciativnega odbora za napeljavo vodovoda s tem v zvezi je povedal naslednje:

„Že pred dvema letoma smo na zboru volilcev obravnavali krajevni samoprispevek, za katerega smo takrat glasovali. Tokrat smo začeli razpravljati o vaškem vodovodu. Istega, niti naslednjega leta ni prišlo do napeljave vodovoda, ker nismo imeli izdelanega projekta.

Letos so izdelali načrte za vodovod, izdali lokacijsko dovoljenje in Jože Cvetko, vodja sektorja za napeljavo vodovoda pri Komunalnem podjetju Ptuj nam je takoj svetoval, naj zberemo denar in pričnemo z delom. Takoj smo angažirali tov. Mlakarja, ki je pričel zbirati denar. H gradnji vodovoda smo tako pristopili, tako da smo ga napeljali v štirinajstih dneh okoli 2000 metrov. Na vodovod se je priključilo trideset vaških gospodinjstev in kmetij. Vsako gospodarstvo je moralo, v kolikor še ni pa bo moralo do konca leta, prispevati 5000 dinarjev.

Vaščani Draženci se iskreno zahvalujemo Komunalnemu podjetju, enoti vodovod, za razumevanje in pomoč, katerega si želimo tudi v prihodnjem letu pri asfaltiranju vaških cest.“

fs

Nova ureditev prometa z zemljišči

V zadnjih letih je promet z nepremičninami dobil ponekod značaj spekulativnih nakupov in prodaj, to je prekupčevanja z zemljišči, zlasti stavbnimi parcelami. Zaradi hitre gradnje stanovanjskih hiš pri nas, ko pa vendarle ne gradnje ne dosega iz dneva v dan rastočih potreb po stanovanjskem prostoru, je potreba po gradbenem prostoru vsak dan večja. Zlasti večji centri, upravni pa tudi gospodarski so že prihajali v zadrego za gradbenim prostorom in so tako marsikje ogroženi tudi urbanistični načrti. Gradbena zemljišča v rokah faznih gospodarskih organizacij, pa tudi zasebnih, so ovirala izvajanja gradbenih programov in oskrbe delovnih ljudi s primernim stanovanjskim prostorom, zato je bilo potrebno pooprstiti nadzor nad prometom s stavbnimi zemljišči.

Enako je tudi kmečka zemlja kaj mikavna kot predmet spekulativnih nakupov in preprodajanj. Kupiti v neposredni okolici mesta, ki se naglo razvija, kmečke parcele in počakati, da ta zemljišča pridejo kot gradbene parcele v urbanistični gradbeni načrt in jih potem prodati kot gradbene parcele je lahko vir velikih dohodkov. Take spekulacije niso bile v zadnjem času preveč redke, zlasti v letoviških in turističnih krajih sploh je bilo mikavno na navedeni način spekulirati s cenami kmetijske zemlje, ki se spreminja v gradbeni svet.

Nas v prvi vrsti zanima promet s kmetijskimi zemljišči, na koncu tega sestavka pa se lahko ozremo še na promet s stavbnimi zemljišči.

Kmetijska zemljišča so vsa obdelovalna in neobdelovalna zemljišča, ki služijo kmetijski proizvodnji. Taka zemljišča se po novih predpisih ne smejo odtegovati svojemu smotru in morajo torej biti v rokah kmetovalcev, ki na teh zemljišči delajo in se z donosi preživljajo.

Predvsem je treba poudariti, da je tudi pri kmetovalcih obseg zemlje, ki tvori njihovo posestvo, omejen na 10 ha obdelovalne površine. Ta površina se sme povečati le v gorskih in hribovskih predelih na največ 20 ha. Kjer leži kmečka zemlja delno v ravnini delno pa v gričevnatem svetu, se bo ta površina gibala smiselno med 10 in 20 ha.

Občan, ki po določbah tega zakona ni kmet, sme imeti v lasti v ravninskih predelih največ 1 ha kmetijskih in gozdnih zemljišč skupaj, od tega največ 0,5 gozda in 0,5 ha vinograda, v gorskih in hribovitih predelih pa največ 3 ha skupnih površin, od tega največ 0,5 ha gozda in 0,5 ha vinograda.

Promet s kmečkimi zemljišči je urejen po novem republiškem zakonu o kmetijskih zemljiščih, ki je izšel v Ur. listu SRS v številki 26 dne 26. julija 1973 in je stopil v veljavo 30. dan po objavi, to je dne 25. avgusta 1973. Po tem zakonu je razumeti pod pojmom „promet“ s kmečkimi zemljišči vse pravne posle med živimi pogodbeniki in torej ne spada sem dedovanje kmečkih zemljišč, ki je urejeno s posebnim zakonom, o katerem smo v našem listu že pisali v eni od prejšnjih števil.

Tukaj torej govorimo le o pogodbah, s katerimi se prenaša lastninska pravica do uporabe kmečkoga zemljišča. To bodo v

glavnem kupne pogodbe, potem zakupne pogodbe, pa tudi darilne in izročilne pogodbe (ki so najpogosteje mešane pravne narave: elementi kupne pogodbe se mešajo z elementi darilne pogodbe). Posebej in ponovno je pri tem prometu imeti v vidu zemljiški maksimum. Če v prometu med živimi, torej s pogodbo, kmetovalec preseže ta maksimum, ga mora prepustiti družbeni lastniki in preiti v kmetijski/zemljiški sklad brez odškodnine. Nasprotno pa je treba imeti v vidu primer, če kdo potom dedovanja pridobi zemljo, ki presega meje zemljiškega maksimuma. Ta presežek preide enako kot v prejšnjem primeru v družbeno last, vendar proti odškodnini.

V okviru kmetijskega zemljiškega maksimuma pa je prehajanje lastninske ali pa tudi rabne pravice določen z zakonom o kmetijskih zemljiščih. Če želi individualni kmet-zasebnik prodati kako svoje kmetijsko zemljišče, mora to svojo namero sporočiti krajevnemu uradu, ali pa občini, odnosno organu, ki opravlja premoženjsko pravne zadeve. Ta prijava mora biti pismena in velja kot ponudba za prodajo zemljišča. Seveda mora ta prijava obsegati vse podatke o zemljišču: parcelno številko, vložno številko in kat. občino, kjer zemljišče leži, površino in morda tudi bonitetni razred zemljišča in ceno. Bistvena pogoja pri kupni pogodbi sta na primer označba parcele in cena, ker je kupna pogodba pač sporazum, ki temelji na soglasju glede blaga in cene.

Ta ponudba se mora nabiti na razglasno desko krajevnega urada, ali občine in mora biti tam obešena 15 dni, da se interesi in upravičenci lahko poslužijo svojih pravic. Ta pravica je predkupna pravica (zakon jo imenuje prednostno pravico do nakupa, kar je le opis pojma predkupna pravica). Predkupno pravico je treba uveljaviti v roku 30 dni, odkar je ponudbo prodajalca sprejela kmetijska zemljiška skupnost. Ta mora namreč o nameravani prodaji biti obveščena in se ji mora ponudba poslati z vročilnico, neposredno po krajevnem uradu, ali občini in začne teči rok od dneva priobčitve, ponudbe tej kmet. zemlj. skupnosti. Vsi ostali predkupni upravičenci dobijo obvestilo potom nabitega oglasa.

Prva se sme predkupne pravice poslužiti kmetijska organizacija združenega dela, drugi je meja prodajalca zemljišča (ali pa vsaj v neposredni bližini ležijo njegova kmetijska zemljišča). Zasebni kmet se torej more poslužiti predkupne pravice le, če se je ne poslužil v danem roku kmet. organizacija združenega dela.

Enak je postopek z gozdnimi zemljišči.

Samo v enem primeru ima zasebni kmet prednost pred kmetijsko organizacijo združenega dela: če je namreč imel zemljo, ki se prodaja, že prej v zakupu, ne daljšem od dveh let od kmeta, ki je v zakup moral dati iz posebnih razlogov (odhod na delo v tujino, daljša bolezen in drugo).

Odvetnik JANC PETER

(Konec prihodnjič)

Republiško prvenstvo letalskih modelarjev v kategoriji vezanih modelov v Kidričevem

Pod pokroviteljstvom TGA Kidričevo je organiziral Aero klub Ptuj 8. in 9. septembra na kotalkalski osmici v Parku mladosti Kidričevo republiško prvenstvo vezanih letnih modelov. Tekmovalne ekipe modelarskih sekcij iz Velenja, Ljubljane, Celja, Maribora, Nove Gorice, Ptuja

Maribor

Kljub lepemu vremenu je bilo razmeroma malo gledalcev. Največ je bilo seveda radovednih otroških glav. V pogovoru s tekmovalci smo zvedeli, da je za ta sport povsod drugje veliko več zanimanja. Povedali so nam tudi, da so oseoli za

Favorit AK Ptuj polni z gorivom svoj zračni model

Foto: M. Ozmeč

in Kidričevega so se pomerile v treh disciplinah: brzinski modeli, akrobatski modeli in kategoriji zračni boj. Rezultati so naslednji:

Kategorija hitrostni modeli:

1. Oton Velunšek 208 km/h, Aero klub Ptuj
2. Peter Alič 170 km/h, Aero klub Ptuj
3. Boris Urbančič 162 km/h, Aero klub Ptuj

Kategorija akrobatski modeli:

1. Stane Rozman, Aero klub, Ptuj
2. Jože Polh, Aero klub, Velenje
3. Matija Znidarič, Aero klub, Ljubljana

Kategorija modelov za zračni boj:

1. Matija Znidarič, Aero klub, Ljubljana
2. Boris Urbančič, Aero klub, Ptuj
3. Tomo Belčič, Aero klub

razvijanje modelarstva zelo slabi. V glavnem zato, ker so motorji in modeli zelo dragi, denarja pa ni na pretek, točneje, financirati se morajo iz svojih lastnih sredstev. Glede na to, da motorjev pri nas sploh ne izdelujejo, jih je treba kupiti v Italiji, za to pa je treba odšteti čez sto starih tisočakov.

Velik uspeh je dosegel favorit Aerokluba Ptuj, Oton Velunšek, ki je na tekmovalju izboljšal svoj stari rekord 208 km/h na 220 km/h. Pred tremi tedni se je vrnil s svetovnega prvenstva na Dunaju, kjer je dosegel odlično 24. mesto.

Karakteristike tekmovalnega motorja za letoče modele: prostornina motorja 2,5 cm³, 33.000 obratov na minuto (z določenim friziranjem), model doseže tudi do 230 km/h. Gorivo: metilni alkohol in ricinus v emulziji.

M. Ozmeč

TAM – 2001 ZA GD LOPERŠICE

Prvi avtomobil so gasilci iz Loperšice pri Ormožu kupili pred II. svetovno vojno. Bil je velik ponos gasilcev vse do leta 1965, ko so kupili drugega. Zaradi starosti in pomanjkanja rezervnih delov so ga prodali ter kupili nov orodni gasilski avtomobil „TAM – 2001“, s katerim so pripravljeni vedno in ob vsakem času priskočiti na pomoč. Nakup novega avtomobila ni plod tekmovalja med gasilskimi društvi, katero bo bolje opremljeno, temveč je uresničitev načrta razvoja društva. Načrt zajema obdobje 1971/75. Tako so pred dvema letoma, ob 60-letnici delovanja, predali namenu novo motorno brizgalo znamke „Rosenbauer“, lansko leto nov cevni material in letos avto. Vsa oprema je veljala nekaj nad 12 milijonov starih dinarjev.

Svečan prevzem avtomobila je bil zadnji nedeljo v avgustu. Ob prisotnosti številnih domačinov, gostov in vabljivih gasilskih društev s področja občine je avto izročil zastopnik pokrovitelja SVL samostojni obrat „Jeruzalem“ Ormož, Janko Munda. Kot je v navadi, so tudi loperški gasilci največ denarja za nakup avtomobila zbrali od občanov ter pridobili s prirejanjem svojih znanih prireditev. Pri občanah v vaseh: Loperšice, Frankovci, Hum, Pu-

šenci, Salovci in delno Hardek, Pavlovci, Obrež, Grabe, Središče ob Dravi ter mestu Ormož so zbrali 2.462.000 starih dinarjev. Društvo samo je imelo 2 milijona prihrankov, 4 milijone so dobili kredita pri Zavarovalnici Maribor, druga sredstva pa so prispevali: Občinska gasilska zveza Ormož, skupščina občine Ormož, SVL obrat „Jeruzalem“ Ormož, INTES Maribor – pekarna Ormož ter lovski in ribiški družina Ormož. Tako so gasilci zbrali potrebnih 9.810.000 starih dinarjev ter v skladu s svojim načrtom razvoja društva pridobili zelo učinkovito sredstvo za boj z ognjenim petelinom. Pripravljeni pa so tudi za pomoč v drugih elementarnih nesrečah. Nov gasilski avtomobil GD Loperšice „TAM – 2001“, je prvi te vrste na območju požarnega okoliša občinske gasilske zveze Ormož – vsi drugi so manjši.

Ob tako pomembnih dosežkih gasilskih društev ni moglo mimo svojih dolgoletnih članov. Diplome in značke za svoje požrvalno in neutrudno delo v gasilstvu je prejelo 29 članov in članic. Za 10 let: 12 članov in 3 članice; za 20 let: 5 članov in 4 članice; in za 30-letno delo v gasilstvu 5 članov.

PROGRAM PTUJSKIM KULTURNIM SREČANJ 1973

POD POKROVITELJSTVOM LJUBLJANSKE BANKE

V okviru „Ptujskih kulturnih srečanj 1973“ bo v četrtek, 20. septembra 1973, ob 20. uri v Glasbeni šoli koncert svetovno znane pianistke DUBRAVKE TOMŠIČ-SREBOTNJAKOVE, kar bo za Ptuj velik kulturni dogodek. Občinstvo pa se nedvomno obeta lepo glasbeno doživetje, ki ga je s svojim ansambliranjem omogočila tudi kulturna skupnost Slovenije. Na koncertu bo izvajala dela skladateljev: Bacha, Scarlattija, Beethovna, Debussyja, Liszta, Chopina in drugih.

V soboto, 22. septembra 1973, pa

se bo predstavilo ptujskemu občinstvu PRESHENOVO GLEDALIŠČE IZ KRANJA s Potrčevo dramo „Kreflova kmetija“. Predstavi bosta popoldne ob 16. uri za dijake, preostale vstopnice bodo na voljo tudi drugim pri gledališki blagajni in zvečer ob 20. uri za občinstvo. Ansambel kranjskega „Prešernovega gledališča“, ki je v poslednjih letih prejel na republiških, kakor tudi zveznih srečanjih gledaliških amaterskih skupin največja priznanja, gostuje to pot prvič v Ptuj. Za ptujsko gledališko publiko bo to prvo srečanje s kranjskimi gledališniki, gotovo zanimiv večer.

Dubravka Tomšič – Srebotnjakova

Dubravka Tomšič-Srebotnjakova predstavlja vrh jugoslovanskih glasbenih umetnikov z mednarodnim uspehom. Svoj prvi recital je imela ko ji je bilo komaj pet let. Torej gre omeniti solistična koncertna pot od zgodnje mladosti in se nadaljuje vse do danes, tako doma, kakor tudi na tujnih gostovanjih v tujini. Koncertirala je v vseh večjih središčih Evrope in imela turnee v ZDA, Kanadi, Avstraliji in Afriki.

Rojena v Dubrovniku je študij začela na Akademiji za glasbo v Ljubljani, v razredu prof. Zore Zdravkove in ga nadaljevala v New Yorku, kjer je diplomirala z dvema osebnima nagradama. Po recitalu v

Carnegie Hallu je študirala pri znamenitem pianistu Arthuju Rubinsteinu. Leta 1962 je prejela nagrado Prešernovega sklada v Ljubljani, 1967. leta je zmagala na tekmovalju „Mozart-festival“ v Bruslju in leta 1970 je prejela Župančičevo nagrado mesta Ljubljane.

V pretekli sezoni je umetnica imela uspele nastope med drugim v Muenchnu, Londonu, Madridu, Dresdenu, Berlinu, poleti pa je nastopila na festivalih „Ohridsko leto“ in v Dubrovniku. O njeni igri je veliki mojster klavirja Arthur Rubinstein izjavil: „Njen talent in glasbena osebnost sta izredna. Kakšna lahkotnost in kakšen čudovit ton. Je popoln in izreden pianist.“ Dubravka Tomšič-Srebotnjakova je sicer znana v svetu in na jugoslovanskih koncertnih odrih, vendar je letošnja njena prva večja strnjena turneja po Sloveniji, ki bo predstavila umetnico neposredno širšemu krogu občinstva zunaj našega glavnega kulturnega središča.

FILMSKI FESTIVAL IN FOLKLORNA PRIREDITEV

V soboto, 22. sept. in v nedeljo, 23. sept. bo Ljutomer že sedmič zapored gostitelj jugoslovanskega folklornega festivala amaterskega tipa. Organizator festivala je Ljutomerski kino klub „Prlekija film“.

Letošnja prireditev bo posvečena premu slovenskemu kinoamaterju dr. Karlu Grosmanu. Hkrati se bo v nedeljo v Ljutomeru pričela tudi medobčinska folklorna revija, na kateri bodo nastopale vse štiri pomurske občine. Po folklorni prireditvi in filmskem festivalu bo skupni piknik občincev obeh prireditev v Zelezni dvorih. Škoda, da Ljutomerskim organizatorjem obeh prireditev ni uspelo pridružiti še prleške vinske trgate.

Kritični trenutki za TGA Kidričevo

V tem sestavku ne pišemo nič novega o težki situaciji, ki je nastala zaradi zvezi z redukcijo električne energije, kar je prizadelo vso slovensko gospodarstvo, ker so o tem naši bralci že seznanjeni. Med ostalimi, ki jih je redukcija zelo hudo prizadela, sodi tudi tovarna glinine in aluminija Kidričevo, ki je morala ustaviti delo v obratu elektrolize A v največjem obsegu. O tej kritični situaciji so bili razni razgovori tudi na najvišjem nivoju, saj so se v Kidričevu sestali predstavniki prizadete podjetja s predstavniki IS Slovenije in CK ZKS ter tudi predstavniki ZS Slovenije. V množičnih razgovorih so ocenili nastalo situacijo in iskali rešitve iz te

lude krize. Zato se je pred dnevi sestalo predsedstvo tovariškega zbora sindikata ter člani sekretariata tovariškega komiteja ZKS v TGA, kjer so bili seznanjeni o teh razgovorih in o nadaljnjih ukrepih v tej smeri. Pred tem je bil že tudi sestanek kolektiva, na katerem so razpravljali o nastali težki situaciji ter dali svoje kritične pripombe in predloge v tej smeri. Nedvomno je delovni kolektiv TGA Kidričevo težko, vendar z razumevanjem sprejel nastalo situacijo, saj drugega v tem trenutku ni mogel storiti, vendar so ga pri tem le prizadele nekatere izjave, ki so jih dajali razni predstavniki in vodilni ljudje na različnih položajih, ki vsekakor niso

RAZSTAVA »KMEČKI UPORI V LITERATURI«

Razstava Kmečki upori na Slovenskem, ki so jo pripravile ptujске kulturne ustanove v okviru kulturnih srečanj, je bila odprta v paviljonu 2 tedna. To je kratak čas, zato je študijska knjižnica prenesla svoj del razstave o kmečkih uporih v literaturi v svoje prostore, prav tako arhivski del razstave 4 vitrin o odmevih kmečkih uporov v ptujskih okoličih, kjer je mestni arhiv prikazal upore v listinah. Tako lahko še marsikdo, ki si razstave ni ogledal, to stori vsak dan od 7. ure do 19. ure nad novo pošto.

Slovinci so majhen narod, na križišču svetovnih dogajanj in v srednjem veku nekje na meji med Evropo in Otomanskim cesarstvom. Vendar pa starejši zgodovinarji o Slovencih niso vedeli mnogo povedati, govore le o „slovanskih plemenih“ in vse to traja vse do tega stoletja. Tako ni čudno, da še celo Marx in Engels gledata skozi prizmo

nemških zgodovinarjev in Jules Verne, ko piše o Tržačanih, da jih imenuje slovanska plemena. To omenjam zategadelj, ker zgodovinarji, ki so govorili o kmečkih uporih, govore bolj z vidika pokrajine in ne naroda. Medtem pa so slovanski pesniki in pisatelji gledali na te upore bolj prizadeto, skoraj čustveno. V upornikih, ki niso imeli svoje državnosti od Sama naprej, so videli nosilce idej slovenskosti, idej potlačene naroda. Mirno lahko trdimo, da je skoraj v slehernem slovenskem umetniku, naj bo to slikar, glasbenik ali literat navzoč duh Matije Gubca, od Prešerna vse do Toneta Kuntnerja, zadnjega glasnika odhajajoče kmečkosti. Tudi ni nič nenavadnega, da je ob Kreftovi Veliki puntarji, klasičnem delu slovenske dramatike zaživel Klopčičeva pesem Le vkup, le vkup uboga gmajna.

E. J.

VRTEC ZA OTROKE OBMOČJA IVANJKOVEC

Vrsti vzgojno-varstvenih ustanov, ki so zadnja leta „zrasle“ ob matičnih in podružničnih osnovnih šolah področja občine Ormož, se bo čez približno 3 do 4 mesece

Iz stanovanskega dela hiše in velikega prostora za stiskalnico bodo delavci gradbenega podjetja OGRAD Ormož uredili eno veliko in dve manjši učilnici, kuhinjo, ki

Stara, vendar dobro ohranjena zgradba bo po temeljiti obnovi postala nov in topel dom za otroke.

Foto: J. RAKUŠA

pridružil tudi vrtec pri Svetinjah v neposredni bližini osnovne šole Ivanjkovci.

Za ureditev stare hiše, ki jo je SVL – obrat „Jeruzalem“ Ormož odstopil v brezplačno uporabo, je prispevala sredstva temeljna izobraževalna skupnost Ormož, del pa skupnost otroškega varstva SR Slovenije.

bo služila tudi tamkajšnji osnovni šoli, veliko shrambo za živila, garderobo, sanitarije. Potrebno je zamenjati ali povsem na novo namestiti vse pode, okna, vrata, dimne naprave. Zgradbo otroškega vrta bodo priključili tudi na vodovod osnovne šole. Ni še povsem odločeno, ali bo v vrtcu tudi centralna kurjava, ker za sedaj ni finančnih sredstev. Zgradba bo tudi dobila novo fasado in vse elektroinstalacije. Na novo bodo prekrili tudi streho.

V obstoječih podstrešnih sobah bodo uredili dvoje ali troje stanovanj za vzgojiteljice.

Vrednost vseh navedenih del znaša 45 milijonov starih dinarjev. Delovodja Franc Sever nam je povedal, da bodo preureditvena dela končana do konca meseca novembra.

Tako v novem vrtcu pri Svetinjah našlo prostor 64 otrok. Zvedeli smo, da je vodstvo tamkajšnje osnovne šole že izvedlo anketo med starši, ki so za vrtec pokazali velik interes. Za sedaj bo v največji učilnici nameščen prvi razred osnovne šole, ki ima sedaj veliko pomanjkanje prostora: pet razredov v treh učilnicah.

F. Meško

PROF. FRANJO VESELKO:

ŽIVLJENJE PTUJČANOV PRED 600 LETI

(NJIHOVE PRAVICE IZ 1376)

3. NADALJEVANJE

GLOBE

V sodnikovo blagajno so se stekale globe: n. pr. če je imel ptujski pek meko, pa nič kruha na trgu ali v peči, oz. nič testa v koritu, je moral plačati 60 penězov globe za mesto in 60 penězov globe za sodnika.

Vzorna je sledeča določba: „Če pa bi pekli pekli premajhen kruh, mora sodnik in 6-člansko nadzorstvo dotični kruh zaseči in ga poslati revežem v zavetišče“.

Tuji trgovci, ki bi ptujskemu prodajal svoje blago skrivaj, pod roko v teku tedna, je moral plačati 5 mark globe v mestno blagajno, 60 penězov sodniku in navno toliko vsakemu dvanajstaku, članu mestnega sveta, biriču pa 20 penězov. Za prepovedano vožnjo vina po sv. Martinu (11. nov.) skozi Ptuj je znašala globa: za štrtinjak 40, za polovnjak 20 penězov (Marka-8 šilingov-240 penězov, 1 šiling-30 penězov). Če ni plačal, se mu vino iz soda izpusti na tla. Koliko je tako padlo sodniku v žep tekom leta, ni mogoče iz statuta dognati.

KAZNI

Ptujski sodnik ni sodil zločincem in izrekal smrtnih obsodb, krvav zločin je samo prejska, zločina pa izročil knežjemu deželnemu sodišču. Deželni sodnik Štajerske je sodil uboje, krvave rane, tatvine, cestni rop, pošilstvo, vlome, dolgo-ve, Zemljski gospod je sodil manjše prestopke, kakor pretepe s koll, puljenje las, pašo živine na tujem zemljišču, prekoračenje meje. Če tega ni storil, so na ukaz dež. sodnika biriči storilca zgrabili,

zvezali in odpeljali v zapor na ptujski grad. Po treh dneh so ga morali izročiti in sicer pred mestnimi vrati ptujskemu sodniku, ki mu je moral soditi na mestnem sodišču, kjer ni imel nikdo drug pravice.

Če je bil storilec zasačen na samem, je bilo dovolj, da ga je oškodovanec ujel in pripeljal pred sodnika, kjer so mu sprva pomagali zatrjevati storjeno zločinstvo može, ki so mu prihiteji na njegov „krik“ na pomoč.

Če jih je poleg oškodovanca bilo šest, je to zadostovalo kot polni dokaz in storilec je bil obsojen in kaznovan. Pozneje niti ni bilo potrebno, da so ga videli, ampak je šest oseb vzelo na svojo vest, da je zajeti človek splošno na slabem glasu kot nevaren človek. To prisegovanje so pozneje lahko ovrgli prisicni pomagači tako, da je nasprotnik dokazovatelja pripeljal še večje število pomagačev, ki so zanj prisegli. Dokazni postopek je pozneje celo dovoljeval, da je dokazovatelj namesto, da bi privedel večje število pomagačev, kar sam položil tolikokrat prisego, kolikorkrat je bilo treba, da je prekoračil število priseg nasprotnikovih priseganih pomagačev. To potrjuje 126. čl. statuta: „Kdor zahteva ukradeno lastnino, bodisi konja ali kak o drugo žival na sodišču za svoje, mora to dokazati s 3 pričami: če pa si ne more dveh pridobiti, prisega pač sam tri prisage.“

Glede odškodnine je odgovarjal povzročitelj in tako je smel gospodar zarobiti živino, ki se je našla na njegovem. V okolici Ptuja je veljalo v 16. st. za pravično, da se vlomilca, ki je vdrl v hišo, kaznuje tako, da se mu odseka noga, ki je prva stopila v hišo in roka, ki se je prva v hiši dvignila. Po čl. 192 statuta, je tak vlom kot hud zločin kaznoval deželni sodnik.

Nadaljevanje prihodnjč

Iz spisov dr. Jožeta Potrča

18

„ODPRAVITI MORAMO SLEHERNO NESTRPNOST. VZEMIMO KOT PRIMER RELIGIOZNO NESTRPNOST, FANATIZEM IN VSAKRŠNO DOGMATSKO NADUTOST, KI VODI POD VIDEZOM NAPREDNOSTI VČASIH DO SMEŠNIH ABSURDOV.“
(MEDICINEC IN ETIKA)

„ABECEDA SOCIALISTIČNE MORALE IN NJENO NAJBOLJ ZLAHTNO BISTVO JE V TEM: /ZARES NAPREDEN ČLOVEK, MARKSIST, SOCIALIST ALI KO-

MUNIST NE SME NIKDARAVNATI KOT NESTRPNOST NADUTEŽ, KI VIHA NOSI... „PRIMITIVNIMI“ DELOVNI LJUDMI IN NJIHOVIMI PRISODKI, ČES DA NIMAJO „MATERIALISTIČNEGA“ SVETOGNEGA NAZORA, AMPAK MORA PRIZADEVATI, DA BI KULTURNO CIMBOLJ RAZDAN, KAKOR TO IZREČI ZAHTEVA LENIN, IN DA BI TUDI VEDNO ZAVEDAL SVJEGA CLOVESKEGA DOSTOJSTVA IN VELIKE DRUŽBNE ODGOVORNOSTI.“
(MEDICINEC IN ETIKA)

OBVESTILO

Krajevna skupnost Ptuj obvešča vse občane, da se je preselila v nove poslovne prostore v neposredni bližini — Jadranska ulica 6, (bivša medicarna Mernik).

„MOJE SANJE — LEPO STANOVANJE“

Pod gornjim geslom razstavlja tovarna pohištva MEBLO iz Nove Gorice v dneh od 15. do 25. septembra v dvorani B na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani stanovanjsko pohištvo in opremo. Namen te razstave je, da potrošnikom prikaže svoje izdelke, predvsem nove variante E sistema, hkrati pa da jih seznanji z možnostjo opreme stanovanj z njihovim pohištvom, možnostjo nakupa, montaže in ostalih servisnih storitev.

Program MEBLA je tako obsežen in raznovrsten, da ga še tako velika trgovina ne bi mogla razstaviti v celoti. Zato je ta razstava še toliko bolj pomembna, saj na njej potrošnik dobi vsestranske informacije o programih tovarne in možnostih, ki jih ti programi nudijo. Program obsega onarasto in oblaženje pohištva, dopolnilno pohištvo, vzmetnice, ležišča in svetila, ki se funkcionalno in oblikovno lepo vključujejo k sodobnemu pohištvu. Tako je možno s temi programi opremiti vse bivalne prostore, razen kuhinje.

Značilnost pohištva in opreme MEBLA, kot smo videli na razstavi, je v tem, da kljub velikoserijskih proizvodnji zadovoljijo čimboli željam posameznih potrošnikov. Njihovi

komponibilni (sestavljivi) programi omogočajo, da potrošnik najde „svoj jaz“, da izbere take elemente in kombinacije, kot da bi pohištvo naročil pri obrtniku. Tako se kupec izogne uniformiranosti in bojazni, da bi pri sosedu našel enak ambient, ko ga ima doma. Hkrati pa ima možnost tudi naknadnega dokupovanja.

Razstavo si je vredno ogledati, saj prikazuje tisto, kar že danes in kar bo jutri potreboval potrošnik. Razstava je končno tudi lep prispevek k širjenju stanovanjske kulture med našimi ljudmi, saj vzpaja potrošnika. Ne nazadnje naj dodamo še to, da je tovarna MEBLO sprejela letos za kvaliteto svojih izdelkov in storitev zlato plaketo.

IZLET ZA KRVODAJALCE IZ ORMOŠKE OBČINE

1. septembra 1973 je organiziral občinski odbor Rdečega križa Ormož brezplačen izlet za krvodajalce, ki so dali kri nad 10 krat, ostali pa so plačali za prevoz z avtobusom 70 din. Relacija izleta je bila: Ormož, Ptuj, Pragersko, Savinska in Logarska dolina, Velenje, Slovenj Gradec, Dravograd, Maribor, Ormož. Izlet je vodila

Uspešen start kluba prijateljev Štatenberga

Na pobudo gostov je bil letošnji pomlad ustanovljen v gradu Štatenberg Društvo prijateljev Štatenberga. Njegov osnovni cilj je združevanje tistih gostov gradu, ki tod letujejo že vrsto let kakor tudi tistih, ki so obiskali ta grad prvič in se bodo v

prihodnje ponovno vračali. Delo šestčlanskega vodstva se je pričelo kmalu. Sprejeli akcijski program, ki se osredinja predvsem na boljše počutje članov v času bivanja v gradu. Za članov tudi nižje penzijske cene. Organizirajo tudi posebne dneve večer.

V kratkem času delovanje kluba že uspelo organizirati izlete in družabnih večerov, najpomembnejšo prireditev pa klubski prostor v gradu, ki je dobro poskrbljeno za rekreativno zabavo skozi vso turistično sezono. Pridobitev je toliko večja, kot bi bile doslej takšne oblike gostov dokaj skromne.

Večina izletnikov je bila zelo zadovoljna z izletom, nezadovoljnežev pa še na gostiji ne manjka, kjer je vsega dovolj. Ivan Kandrič, Velika Nedelja

LUDVIK SÖLÖŠI — KOTLAR IN MUZIKANT

Ludvik Soeloši živi v Ptujju že od svojega šestega leta in vsi ga poznajo. V rani mladosti si je pridobil veliko poznanstva. Bil je aktiven športnik in eden izmed

popravila, kot so varjenje aluminijastih kovin, izdelavo servisnih kotlov za bograč in drugo. Ljudje pač najdejo za nas veliko dela. Vse, kar naredimo, je ročno delo. Nimamo

LUDVIK Soeloši pri pisalni mizi: „Vsako soboto imam mnogo dela z vodenjem knjig.“

pobudnikov za ustanovitev prvega slovenskega nogometnega kluba v Ptujju. Nikoli ni delal le za sebe. Vedno je hotel, da bi vsaj nekoliko koristil družbi in s tem prispeval svoj delež.

Veliko ljudi pozna Ludvika zaradi kotlarstva, ki ga opravlja. Povedal nam je, da kotlarska obrt danes že zamira. Pred leti je bilo kotlarstvo zelo razvito. Samo v Mariboru je bilo nekoč 6 kotlarjev, danes pa ni nobenega.

Ludvik z veseljem opravlja kotlarsko obrt, ki se je izučil že leta 1922. Ze takrat, ko se je učil obrti, je bil navdušen kotlar. Vedno je bil ambiciozen in si je želel nekaj svojstvenega. Mnogokrat mu je uspelo, mnogokrat pa mu je zaradi zaviranja drugih spodletela marsikatera novost. Ni si belil glave zaradi drugih, temveč je vse jemal, kakor da se ni nič zgodilo. Delal je naprej in se izpopolnjeval.

Ludvika Soelošija poznajo po vsej Sloveniji in Hrvaški. S kvalitetno izdelavo kotlov si je zagotovil veliko prednost na tržišču. Vsi, ki si želijo kotel, v katerem bodo kuhali žganje, se oglašijo pri njem. Ludvik nam je v šali dejal:

„Žganjekuha zdaj je v modi, pije ga kdor le shodi, kotle dela vam Soeloši.“

Ludvik je bil in je še danes zelo navezan na glasbo. Igra violino in je vodja ansambla LAJOS. Ta ansambel igra stare, večno lepe melodije in z njimi zabava vse tiste, ki si želijo glasbe, s katero si preženejo vsakodnevno skrb.

Dejal je: „Z obrtjo se bom ukvarjal, dokler bom le mogel. Ljubim ta poklic. Sin, ki je ravno tako kotlar, bo čez nekaj let prevzel moje delo, jaz pa bom šel v pokoj. Vedno sem rad sodeloval pri prireditvah. S svojimi izdelki sem se udeleževal vsake razstave obrtnih mojstrov. Imel sem velike uspehe in dobil mnogo priznanj za svoje delo. Pri nas delamo predvsem kotle. Opravljamo pa še vsa manjša

mehanizacije in je niti ne potrebujemo. Kupci so zadovoljni z našimi izdelki, saj so kvalitetni in z garancijo izdelani. Vse storitve so zelo poceni in primerne za ljudi iz okolice.

Kotlarski izdelki. Vse izdelke izdelava ročno

V DESNJAKU MOTOKROS

V Desnjaku pri Ljutomeru je 9. t. m. organiziralo gasilsko društvo motokros v zabavo navdušenih gledalcev. Foto: Anton Kosi, Lahonci

(NE)USPEŠEN KONEC SEZONE v ormoškem kopalšču

Ob koncu letošnje kopalne sezone smo se pogovarjali z direktorjem stanovanjsko komunalnega podjetja Ormož Viktorjem Vipavcem, o letošnji „kopalni letini“.

Povedal je, da je bilo kopalnišče odprto od 1. junija do 2. septembra, to je polnih 95 dni. Kopalno se je v povprečju 300 ljudi na dan, kar bi v zaokroženi številki bilo nekako 30.000 kopalcev. Vsega skupaj so kasirali 12 milijonov dinarjev.

Kljub navedenim številkam pa pri stanovanjsko komunalnem podjetju niso zadovoljni. V avgustu so pričakovali večji obisk, a je v drugi polovici meseca ponagajalo vreme. Na splošno bi lahko dejali, da je bilo letos izredno malo lepih (sončnih) sobot in nedelj, to pa so najugodnejši dnevi za kopalce.

Kopalnišče je letos izredno dobro delovalo. Takoj v začetku so se na sezono dobro pripravili in tako ni bilo večjih zastojev ali drugih problemov. Voda je bila vedno odlične kakovosti. Stroški so bili samo z rednim vzdrževanjem. Veliko pozornosti so posvetili tudi čistoč in tako skrbeli za dobro počutje gostov. Letos se je tudi uresničila želja vseh tistih kopalcev, ki so prišli iz oddaljenih krajev in so si želeli speči kaj na žaru in podobno. Bilo je poskrbljeno za poseben prostor na kopalšču, kjer so lahko po mili volji pekli in kuhali. Pohvaliti je potrebno tudi Bife ormoškega hotela, ki je po svojih močeh skrbel za gašenje žeje in lakote.

Kljub srednje dobri letini je ormoško kopalnišče izkazalo izgubo. Zgodaj spomladi so delavci stanovanjsko komunalnega podjetja dogradili kopalnišče tako, da so okroginokrog bazena zgradili poseben jašek za dovodne in odvodne cevi, drenažirali del močvirnega terena ob otroškem bazenu ter delno popravili kanalizacijo. Tako je podjetje investiralo v kopalnišče 9 milijonov starih dinarjev, ki pa jih letošnje leto, če vštete še stroške rednega vzdrževanja, ni vrnilo.

Kopalnišče je sedaj zaprto. Bazeni so prazni. Izpraznili pa so tudi odvodne cevi in poskrbeli, da bo kopalnišče z vsemi napravami brez poškodb preživele zimo. Povemo naj, da je doslej vsako leto zima naredila veliko škode in je bilo potrebno vsako spomlad odkopavati cevi in jih zamenjati. Sedaj tega več ne bo treba, ker so zavarovane s posebnim betonskim jaškom.

Zvedeli smo tudi, da nameravajo prihodnje leto na prostoru ormoškega kopalnišča zgraditi nekaj športnih igrišč.

kino

SLOV. BISTRICA
20. septembra: fran. barv. kriminalka KRIK V TEMI; 22. in 23. septembra; am. film CLOVEK ZA KONA; 26. septembra: am. stand. bar. kriminalka MESTO NASILJA.

LJUTOMER
20. septembra: am. bar. risanka TOM IN JERRY — VELIKA PARADA; 22. in 23. septembra: am. bar. film MRTVECEM PROST PREHOD; 26. septembra: an. barv. kriminalka DOBRO DELO V ITALIJI.

PTUJ
20. septembra: it. bar. film TA PREKLETI OBRACUN; 21. septembra: am. bar. pustolovka AVTOMOBIL SMRTI; 22. in 23. septembra: am. bar. film CHOTOVA DEZELA; 23. septembra: ob 10. in ob 16. uri fr. barv. film OROŽNIK SE ZENI; 25. in 26. septembra: ang. sp. bar. film MESTO, IMENOVANO STRAHOPETEC; 26. septembra: ob 20. uri dom. bar. film MAKEDONSKI DEL PEKLA.

ZA IZGRADNJO BOLNIŠNICE PTUJ SO DAROVALI NA ŽIRO RAČUN STEVILKA 52400-7651-46283 NASLEDNJI DAROVALCI:

Advokat Ivan Tobias, Ptuj 1.000
Namesto vencov na grob pok. Ivana Rudolfa Krajnc F., Segula S., Knez J., ing. Urbančič po 100; Selinšek, Vindiš, Resnik, Vukasovič, Mlakar, Golob, Zavec K., Zavec J., Preac F., Luginč, Rola, Muzek, Weigl, Langerholz, Korošec M., Petrovič, Gojkovič, Ogrizek, Brus po 50; Rozman 40; Zgec 30; Murko, Ciglar, Rajh, Berlič, Vidovič, Junger, Milošič po 20; Fijan, Erjavec po 10.

Vsem darovalcem iskrena hvala! Bolnišnica Ptuj namesto vencia na grob pok. Cilke Šaranko 500,00.

DR. FRAN BRUMEN

Rak na prostati

Kakor na sploh pri rakastih obolenjih, tako je tudi za to bolezen značilno, da se začne takorekoč neopazno in SE RAZVIJA PRIKRITO IN POTUHNJENO, navadno vse dotlej, da je uspešno zdravljenje že zamujeno. Rakasto razraščanje se začne pretežno v takomenovani kapsuli, to je površnji plasti prostate in sicer navadno na zadnjem predelu, bliže mehurju. Za to rakasto obolenje je posebno značilno, da se pojavijo METASTAZE ZELO ZGODAJ in mnogo zgodneje, kot pa pri ostalih rakastih obolenjih. Najraje in najprej se pojavijo razsevky v takomenovanih spongioznih kosteh s celičasto strukturo; v kosteh medeničnega obroča in pa v glavni hrbtničnih vretencah. Dokaj pogosti so razsevky tudi v dolgih kosteh rok in nog.

PRVOTNO OGNJIŠČE V SAMI PROSTATI OSTANE ČESTO DALJE ČASA PRIKRITO in ne pokaže kmalu izrazitih znakov, ki bi bolnika, oziroma zdravnika napotili na pravo pot. Tako se čestokrat primeri, da so prvi znaki tega obolenja posledice omenjenih metastaz v kosteh, ki jih bolnik sprva zdravi in zdravniku prikaže KOT REVMATIČNE TEŽAVE. Pri dolgotrajni in trdovratni ishialgiji je zato potrebno vselej pomisliti tudi, ali pa celo najprej na možnost rakastega obolenja prostate. Šele po izključitvi te bolezni se pri starejšem moškem previdno odločimo za diagnozo išiasa in primerno zdravljenje. Če pa zdravljenje ishialgije ne uspe, se je treba zopet vrniti na strogo pot iskanja.

Ker rakasto razraščanje nastopa na površini prostate, se pojavijo

disurične težave kasno, mnogokrat žal prekasno. Le v razmeroma redkih primerih se ta bolezen razvija bolj naglo in opazno ter z zmanjšanimi nagljenjem k razsevkam. Takrat se osnovni disurični znaki z značilnimi motnjami pri puščanju seča pokažejo bolj zgodaj.

Najsmotretnejše preiskovanje je rektalno otipavanje prostate skozi debelo črevo. Toda pomemben odstotek primerov žal kaže, da taka razpoznavna bolezn ni vselej zanesljiva. Tudi mikroskopska preiskava iz prostate izmasiranega izločka ni zanesljiva, ker le včasih prikaže značilne rakave celice. Niti cistoskopske preiskave, torej direktno ogledovanje s posebnim optičnim instrumentom, ne nudijo zanesljivih rezultatov. Histološke preiskave, ki bi bile najbolj zanesljive, pa so praktično neizvedljive, ker ni mogoče dobiti primernega delčka sumljivega materiala. Biokemične preiskave postanejo žal ugotovljive šele v napredovanem stadiju, ko je navadno že toliko pozno, da je težko izvršiti uspešno radikalno operacijo, oziroma ko so že nastali razsevky. Iz navedenih razlogov je potrebno ostati po potrebi in dalje časa v zdravniškem nadzorstvu. ZDRAVLJENJE je lahko konzervativno, ali operativno, ali pa kombinirano. Najuspešnejša je radikalna operacija, ki pa uspe le v ca. 4%. Odstotek je tako majhen radi prepoznih ugotovitev bolezni.

Konzervativno zdravljenje se opira na ženske spolne hormone, ki imajo specifično lastnost, da zavirajo razraščanje te vrsti rakavih celic. Hormonsko zdravljenje lahko izvajamo na več načinov. Implantacija,

to je operativna vcepitev posebnih hormonskih pripravkov zaleže običajno za ca. 4 mesece. Nadaljnja oblika so injekcije, pa tudi tablete.

Hormonsko zdravljenje vpliva na moškega v smislu feminizacije. Bolnik se nekako poženšči. Posledica je namreč medikamentozna delna kastracija — skopitev. Znaki moškosti popuščajo in nastajajo znaki ženskosti (n. pr. naraščanje dojke). Kadar zdravljenje s hormoni ni uspešno, oziroma preneha biti uspešno, posežemo po možganskem privesku in izvršimo tudi operativno skopitev. ZDRAVLJENJE S HORMONI MORA TRAJATI DO KONCA ŽIVLJENJA. Tudi operativnih načinov zdravljenja je več. Metoda elektrosekcije kombiniramo navadno še s hormonsko terapijo in kastracijo. Uspehi zdravljenja so v smislu podaljšanja življenja zadovoljivi.

SODELOVANJE ISKRA-METRAWATT

Zapadnonemški proizvajalec elektromateriala Metrawatt, je sklenil svoj prvi sporazum o sodelovanju s tujo firmo; to je z združeno elektronsko industrijo Iskra. Iskra bo za svojega novega poslovnega partnerja proizvajala instrumente za vgraditev, kot so: volt in ampermetri; v zameno pa bo dobivala instrumente za registracijo impulzov in telefonske merilne pretvornike. Strinljiva pogodba sodelovanja je podpisana v višini 19 milijonov mark.

Metrawatt je ena vodilnih tovarnic za proizvodnjo sistemov upravljanja in telekomunikacijskega vodnega strojev in računalnikov. Ima zaposlenih okoli 1.200 ljudi in je sestavni del velikega švicarsko-nemškega concerna „Brown Boveri Corporation“.

ALKOHOL ZA VOLANOM

Kljub nenehnim svarilom in prepovedi uživanja alkoholnih pijač med vožnjo z vozilom in javnem prometu, je nesreč, katerim je vzrok alkohol, vedno več. Uslužbeni milice so proti takšnim kršilcem nemočni, kajti niti na dve osebi enaka mera izpitnega alkohola ne učinkuje enako; seveda pa so tudi metode za ugotavljanje vinjenosti zelo nezanesljive. Marsikateri voznik „uspešno“ prestane pihanje v balonček kljub vinjenosti. Drug problem je vedno večja gostota prometa na naših cestah, zaradi katere uslužbeni prometne milice ne morejo izvajati uspešnejše kontrole nad vinjenimi vozniki.

Naš zvezni zakon še vedno dovoljuje do 0,5 promila alkohola v krvi, s katerim naj bi bil voznik še vedno sposoben upravljati vozilo. Vendar se tudi pri nas vse bolj dela na tem, da se čim prej izglasuje zakon, ki bo voznikom prepovedoval vsakršno uživanje alkoholnih pijač in nekaterih zdravil, kot so: tablete za umirjanje, uspavalne tablete in druge.

Na človeku ni moč opaziti sprememb, ki jih povzročijo alkohol, razen takrat, ko je oseba vinjena do tiste mere, ko so prizadeti in omamljeni ravnotežnostni in govorni centri. Takrat človeka zanaša in njegovo govorjenje in dejanja niso kontrolirana. V manjši stopnji vinje-

nosti človekovi nervni centri praprotovno ne delujejo normalno, kar pa je moč opaziti samo na dejanjih. Ameriška avtomobilska in tehnična revija je prišla do zanimive ideje in je opravila poskus, ki zelo vitko prikazuje, kako padajo človekove sposobnosti z vinjenostjo.

Normalno razvito osebo srednje let so prosili, da izpije sedem šilčkov žgane pijače in vsakikrat naj po 15 minutah napiše stavek: „Zmorem sem voziti, ko pijem.“ Pisanje je pri človeku ena najbolj refleksnih dejavnosti, pri kateri potrebujemo zelo malo nalog centralnega živčevja, vendar spodnja primerjava lepo kaže, kako so bili po pitju prizadeti refleksni centri, da o centralnem živčevju sploh ne govorimo. Človekova sposobnost, ko upravlja v vinjenem stanju vozilo, ni nič več, morda se manjša, ker bazira še na odvisnosti od drugih uporabnikov ceste. Voznikov, ki spijejo tudi le kot sedem šilčkov pa na naših cestah ne primanjkuje. Vprašanje je le, ali se s pripravo novega zakona ne bi izplačalo tudi poostri kontrole nad točenjem alkoholnih pijač voznikom? Ali naši gostilničarji in drugi gostinci niso postredni vzroki za nesreče, ki kljub prepovedi točijo alkohol upravljalcem vozil v javnem cestnem prometu, pa tudi koktajlem?

VELETRGOVINA

Poslovna enota

M Mercator

panonija

PTUJ,

PRIPRAVLJENI SMO ZA JESENSKE DNEVE
VELIKA IZBIRA RAZNOVRSTNIH OBLAČIL
DOBRO ZALOŽEN OTROŠKI ODDELEK

Vse to in še marsikaj dobite v prodajalni
OBLAČILA v Lackovi ulici v Ptuj.

Posteljina, z avese, odeje in ...
Otroške, ženske in moške bunde različnih velikosti in kvalitete ...
Ženske obleke z dolgimi rokavi za jesen po reklamni ceni 96.30 din in ...

TO IN MNOGO VEČ VAM NUDI PRODAJALNA
„SLAVICA“ Lackova ul. Ptuj

ZA VAS IN VAŠ DOM NAJLAŽE IZBIRATE V
PRODAJALNAH „OBLAČILA“ in „SLAVICA“!

Trezen

I can drive when I drink.
Po dveh kozarčkih

I can drive when I drink.
Po štirih kozarčkih

I can drive when I drink.
Po petih kozarčkih

I can drive when I drink.
Po sedmih kozarčkih

I can drive when I drink.

Bistriški planinci so praznovali

9. septembra 1973 dopoldne so bivšnji člani PD IMPOL iz Slov. Bistrice kakor tudi drugi obiskovalci izletniške točke Trije kralji na bistriškem Pohorju slavili 51. obletnico delovanja tega društva.

S kresom in družabnimi igrami so to obletnico pričeli proslavljati že mnogo prej v obliki izletov in skupnih srečanj. Osrednja slovesnost pa je pričela v soboto, 8. septembra 1973 pri Stuhecovem domu pri Treh kraljih na bistriškem Pohorju. Na večer tega dne so planinci pripravili velik taborni ogenj in ob njem izvedli tudi nekaj zabavnih igr. V nedeljo, 9. septembra pa so s spomenikom posvečenem Anthonu Stuhecu, oskrbniku starega planinskega doma pri Treh kraljih, pripravili osrednjo proslavo, ki se je ob zelo lepem vremenu udeležilo veliko število planincev in drugih. Med gosti pa sobili tudi planinci iz občine Ptuj, in Ruš.

Uvodno besedo je imel predsednik PD IMPOL Rudi Mlekuž, ki je orisal

pot dosedanjih uspehov in težav tega društva. Ob tem je poudaril veliko dejavnost in predvsem požr-

tvornost posameznih članov, ki so ob pomoči ponovno naraščajočega števila članstva dosegali zavirljive uspehe. V nadaljevanju zaključne svečanosti so 31 mladim Bistričanom in okoličanom, ki so letos

Trenutek svečanosti za PD IMPOL na bistriškem Pohorju.

Zlatoporočenca Elizabeta in Franc Emeršič

OD 14 OTROK JIH ŽIVI ŠE 12 IN SO PRIŠLI VSI NA ZLATI JUBILEJ

V Cirkulanah je bilo v soboto veselo kot že dolgo ne. Domačini so se že okoli devete ure zbirali pred krajnjem pisarnu. Ko se je ura premaknila že čez deseto, je nekdo dejal: „Kaj pa, če sta si premislila“, drugi pa je dodal „najbrž nevesta še nima spletenega poročnega venca...“ Te besede so bile namenjene haloškima zakonskima veterankama Elizabeti in Francu Emeršiču iz Medrnbnika, ki sta slavila ta dan štato poroko.

„Ze prihajajo“ je zavrelo med takojčimi. In res, iz smeri Borljaje

zakonski jarem skupaj z babico in dedkom...

Poročna soba v Cirkulanah je bila pretesna za številne svate. V njej je bilo prostora le za bližnje sorodnike, „mrzla“ zlahta pa je morala ostati na hodniku. V poročni sobi se je zvrstilo ob očetu in materi dvanajst otrok, dva sta že umrla. Očetu in materi še zdaleč ni videti, da sta na skopi haloški zemlji preskrbela in spravila h kruhu tako številno družino, na katero sta zelo ponosna in seveda tudi otroci nanju. Doma je poročen sin Jože, drugi pa so se vsi

spomladi uspešno končali planinsko šolo, podelili posebna potrdila in značke PZS — planinske šole. Med najmlajšimi, ki so letos končali planinsko šolo je bil tudi pionir Alojz Utenkar, ki je prejel posebno priznanje. Nagrajena pa sta bila voditelja šole Ivan Šturm in Vlado Zafošnik.

Svečanost so končali s kulturnim programom. Vroč nedeljski dan je pršilil mnoge obiskovalce Pohorja, da so se „namočili“ v za ta čas presenetljivo toplem Črnem jezeru, ne daleč od Treh kraljev.

VH

moi
tvoj TEDNIK

ZINKA:

Električno veselje

Poslušajte dragi bralci me vsi, kako se nam zadnje čase godi!

Da ne bi nam zrasli preveliki trebuh, lahko kuhamo takrat, ko hočejo drugi.

Največje veselje človek takrat doživi, kadar se zjutraj v službo mudi.

Na pol se obriješ — toka zmanjkalo je, služba te kliče: pot pod nogo.

To ti je užitek in smeha dovolj: po eni strani kosmat po drugi pa gol.

Gospodinja, peči bomo na drva kupile, štedilnike električne pa na Bire zvožile.

Brivski aparat pa naj britev nadomesti ali pa bodite hipiji vsi!

Zlatoporočenca Elizabeta in Franc Emeršič

bilo dišati zavijanje avtomobilskih aren. Svečano okrašena kolona avtomobilov se je ustavila na vaškem trgu, vendar je bila to šele predhodnica. Jubilanta sta se pripeljala na repu kolone v okrašenem mercedesu. Čila in Ivanina sta stopila iz vozila, „nevesta“ Elizabeta si je z mladostno kretljivo roko popravila naglavno ruto, „ženin“ Franc z roko pogladil komajda rahlo osivelo lasiče. Godci so vrezali poskočno niso, ki je odmevala daleč po cirkulanski dolini in se izgubljala lete visoko gon med griči, kjer klopotci v vinogradih že oznanjajo bližajoči se začetek bratve.

V množici smo zagledali poleg zlatoporočencev še mladoporočni par. To sta bila jubilanta vnukinja Zalka in njen mož Slavko Bombek, ki sta se sicer uradno „zarinkala“ že avgusta, vendar sta slavila skok v

razkropili po svetu in se seveda radi vračajo v domače gnezdo. Z njimi od časa do časa tudi 24 vnukov, ki so dedku in babici posebna radost in veselje.

Jubilanta sta še dobrega zdravja in se na kmetiji uspešno lotita najrazličnejših opravil. V posebno veselje jima je delo v vinogradu.

Ko sta občinski odbornik Martin Žuran in matičar Jože Klajdenč sklenila zlatoporočni obred, je kolona avtomobilov krenila nazaj v Medrnbnik, kjer je bilo veselo kot že dolgo ne. Slavlja se sicer kljub prijaznemu povabilu nismo mogli udeležiti, vendar smo prepričani, da sta bila med plesalci tudi zlatoporočenca, ki sta se zavrtela v drugo polovico zakonskega stoletja. Želimo, da bi doživela v krogu svojih otrok, vnukov in pravnukov še vrsto zdravih in sončnih let.

IZBIRA · PTUJ
TRGOVSKO PODJETJE NA VELIKO IN MALO
IZBIRA · PTUJ

SPECIALLIZIRANA PRODAJALNA GUMA
Krempljeva 4, Ptuj — tel. 77-261

VEDNO NA ZALOGI:

- originalna krzna za avto prevleke;
- plastične posode, vrče in druge plastične izdelke;
- vse vrste talnih oblog: tapisome, tople pode, stragule, podolit, vinaz itison in raznovrstne preproge;
- gumijaste in plastične vodovodne cevi;
- tapete, navadne in plastične, ki so pralne;
- navadna in univerzalna lepila, plastične trakove in robnike;
- avtogume s prevmatikami, avto pribor za lepljenje, zaščitne rokavice in vse vrste ter velikosti gumijastih škornjev;
- prevleke in prte iz vinil kože in skaja;
- plastične, kanistre, penečo gumo (iprem) — tudi v kosmičih.

OBIŠČITE PRODAJALNO GUMA — EDINSTVENO PO SVOJI ZALOGI IN SPECIALIZACIJI V PTUJU!

NON-STOP POSLOVANJE OD 7. DO 19. URE, OB SOBOTAH SAMO DO 12. URE. PRIPOROČAMO SE!

mestna hranilnica

CENTER HRANILNE SLUŽBE V PTUJU

OPRAVLJA VSE POSLE Z DINARSKIMI IN DEVIZNIMI VLOGAMI, Z IZPLAČEVANJEM OSEBNIH DOHODKOV IN POKOJNIN NA HRANILNE KNJIŽICE

MENJALNICA VALUT

Odperto dnevno od 7. do 18. ure, ob sobotah od 7. do 12. ure.

rezervirano za Lujzeka

den no bote lepo pozdov-

Glih zaj sen prileta z njive, moker la para. Kopa sen krompir no me lažovna ploha dobila. Moren van predati, da sen skopa 16 vejkih krompirja no pri toten deli z krompir po glavi čohna okoli 7 kolovratskih hrošof no še več podobnih zemeljskih držovščakodilčev. Zvečer mo vzeja krompir no ša na vahto v gorico, saj se no ovi den prestima, da mi namo dyvonožni brezpernati skorci namo gutedl krodnjeo. Sumin nase kake pobaline. Enega man ze na glavi, saj se mi je ovi den sosidova Tama Gerčka pohvolila: „Vete, Lujz, jas pa man toksnega krompirja, ki mi fsoko večer grozdje krompir...“ Smrkavec, prekleti, krompirja zagrvisno ga krodne, saj duma krompirja nemojo, ne da bi se gorico krompirja. Če ga jas dobin v moji gorici krompirja naravnoč z motkoj po glavi krompirja no mo malo mozgone no krompirja butles frizuro okopa.

SKA NA CESTI

se se spunitje, mi je to prejšnji

tjeden pisa Karlek iz haloskega Podlehniko o krizih no težovah na novi cesti Ptuj-Mocej tan kak so začeli turisti domoče in tuje sorte no druga plehnata drhol – na vejko klati lidi, kak da bi se tretja svetovna vojska bližala. Karlek me je prosa naj se pozanimlen pri pristojnih občinskih no republiških organih za ceste – gdo do dobili v Halozah nad toto novo cesto več nadvozov no vzporednih cest, na kerih do lahko tudi krave, kuji no junci voz vlekli, da do se lahko lidje s pecikli vozili no pes marširali. Karlek je tudi predlaga, da bi priskrbeli Haložanon enih por helikopterof, ki bi lidi z enega brega na drugi breg prek krez cesto plahodrali.

Drogi Karlek, jas sen se o ten pozanima pa premoj krsčeni dusi nesen doba provega odgovora. Za več nadvozov zaenkrat nega penez, dobi pa te jih pre v nasledjen desetletji, s helikopteri pa tudi nič nede. Tebe no fse druge, ki vas ob toti cesti fsoki den tak pomalen smrt voha, opozarjan na vejko previdnost. Pret kak te šli pes ali pa

z vozom prek krez cesto – fsaj tržkrat na eno no drugo stran poglednite, če z leve ali desne strani ne brni železna smrt. Če je na levi no desni strani vse vredik te pa je vreže z pesin hodon na drugo stran. Se posebno opozorjajte na nevarnost svojo deco. Jas van priporočam, da z vprežnimi vozi na toto cesto smrti sploh ne hodite. Če je le mogoče si poište kokšno strensko makar blatno no jamasto cesto. Če pa že morete pelati z vozom vsaj en mali stikl po toti asfaltni cesti, te si že v prven mroki, čista zagvisno pa v temi primerno osvetlite voz z električno lučjo ali pa z leterno. Če te si svetli z leterno te pasko mete, da nete voza no sebe vsujgali. Pasko morete meti se posebno zaj, gdo te začeli v Halozah grozdje obitati no te vozili mošt no grozdje. Lehko se zgodi, da de forman zavolo malganof boj slabo junce no kuje za cugle drža ali pa do kuji forali jega. To neje hec pač pa

rešnica, ki se lahko s smrtjo konco. Vete, če se jas v nasi Prekiji po blatnem klonci sen pa to ziblen ali pa junca foran, neman stroha, da bi me afto povozu, pri vas pa je zaj pač drgačik. Kejko je asfaltna cesta joko dosti vredna, tejko je za vos no vse druge tudi nevarna.

Saj ven, eni te te, gdo te to steli v Halozah rekli: „Kaj nas te toti zarukani Prek prometne varnosti viči, naj rajsi son na sebe pasko mo, ke se nede ge v kokšnen polovjoki ftopa...“ Mislite si kaj čete, samo jas van želin fsen dobro, posebno pa se to, da vas ne bi v krotken pristeli k tistim 17 mrtvin, ki so na toti cesti že smrt srečali.

Zaj pa te kak pomalen hejamo no sje se kaj prisparajmo za drugi tjejen. Če de lepo vremen, te mo meja jas drugo soboto trgotev. Vobin vas fse od blizu no od daleč. Da mo za jesti no za piti pa tudi zobali te lahko, kejko de šio keremi v želodec.

Te pa srečno, Vas Lujzek.

Zlato sonce – rujno vince

Letošnja letina v „tovamah brez strehe“, obeta dober in nadpoprečen pridelek. Zasebniki in kmetijske organizacije se letošnje letine veselijo. Kmetijski strokovnjaki trdijo, da je letošnja kakovost grozdja nadpoprečna. Razveseljivo je tudi, da je vreme pred trgatvijo zelo nakojeno, saj nam toplo jesensko sonce obeta „rujno vince“.

Na 350 hektarjih vinogradov Kmetijskega kombinata Ptuj, predvidevajo 250 vagonov pridelka vinskega mošta. 150 vagonov bodo odkupili od zasebnih kmetovalcev. Po mnenju ing. Janija Goenca, direktor obrata Slovenske gorice bo pri vseh drugih sortah rason sovignona letos nadpoprečna letina. Obrat kletarstva Slovenske gorice bo plačal tudi letos za odkupljeni mošt najprej akontacijo, ki pa bo višja od

lanske za 10 do 15 odstotkov. Dobavitelji bodo dobili pozneje doplačilo.

Te dni smo pričeli brati v Halozah in Slovenskih goricah. Obirajo rane vrste grozdja, rizvanec in ranino. Vse ostale sorte bodo obirali šele konec septembra in v začetku oktobra. Opozarjajo vse kmetovalce, da naj počakajo z branjem grozdja, saj je njegovo zdravstveno stanje izredno dobro. Če bodo še počakali z branjem, bomo imeli zelo kvaliteto vno.

Letošnje odkupne cene še niso znane, zato jih ne moremo objaviti. O cenah bomo poročali v glavni sezoni trgatve. Vsak sončen jesenski dan mnogo pomeni za dvig kakovosti vinskega pridelka. Toplo jesensko sonce – RUJNO VINCE. fs

Vinogradi v Halozah

Podjetje gumijevih in kovinskih izdelkov – servisi

«SIGMA» V PTUJU

Rajspova ul. št. 13 razglašja naslednja

prosta delovna mesta:

1. IZTERJEVALEC

POGOJ: srednja izobrazba ekonomske smeri, zaželena praksa. Poseben pogoj: lastno vozilo.

2. 7 VULKANIZERJEV

POGOJ: končana osemletka

3. ČISTILEC DELOVNIH PROSTOROV

Osebnih dohodek po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov. Nastop dela je možen takoj ali po dogovoru. V vseh primerih morajo imeti moški kandidati odslužen vojaški rok. Kandidati naj prošnje vložijo na gornji naslov v 8 dneh po objavi razglašja.

tu spored

NEDELJA, 23. SEPTEMBRA: 8.50 Skrivnosti morja; 9.40 Ansambel Janeza Jersinovca; 10.10 Kmetijska oddaja; 10.55 Mozaik; 11.00 Otroška matineja; 11.55 Poročila; 12.00 TV kazipof; 18.00 Poročila; 18.05 Kekec - slovenski film; 19.45 Risanka; 19.50 Cikcak; 20.00 TV dnevnik; 20.30 3-2-1 in TV barometer; 20.35... 21.15 Baletna oddaja; 21.45 Športni pregled; 22.15 Poročila.

PONEDELJEK, 24. SEPTEMBRA: 9.05 Odprta univerza; 9.35 TV v sliki; 10.30 Angleščina; 10.45 Nemsčina; 11.00 TV v sliki; 14.45 TV v sliki; 15.40 Angleščina; 15.55 Nemsčina; 16.10 TV v sliki; 16.45 Madžarski TV pregled; 17.50 Krikec in pikec; 18.00... 18.15 Obzornik; 18.30 Enciklopedija živali; 18.55 Mozaik; 19.00 Mladi za mlade; 19.45 Risanka; 19.50 Cikcak; 20.00 TV dnevnik; 20.25 3-2-1 in TV barometer; 20.35 M. Krleža; Leda; 23.05 Poročila.

TOREK, 25. SEPTEMBRA: 9.35 TV v sliki; 10.40 Rusčina; 11.00 TV v sliki; 14.45 TV v sliki; 16.10 Rusčina; 16.30 TV vrtec; 16.45 TV v sliki; 17.15 Madžarski TV pregled; 17.40 Moj prijatelj David; 18.10 Obzornik; 18.25 Pevski zbor iz Postojne; 18.55 Mozaik; 19.00 Osebnega nega; 19.20 Od Grmeča do Dinare; 19.45 Risanka; 19.50 Cikcak; 20.00 TV dnevnik; 20.25 3-2-1 in TV barometer; 20.35 Bratje Karamazovi; 22.10 Poročila.

SREDA, 26. SEPTEMBRA: 8.20 TV v sliki; 11.00 TV v sliki; 16.45 Madžarski TV pregled; 17.45 Mačkon in njegov trop; 18.15 Obzornik; 18.30 Od filma do filma; 18.50 Arhitektura in družba; Boj - Varstvo; 19.15 Mozaik; 19.20 Kaj hočemo?; 19.45 Risanka; 19.50 Cikcak; 20.00 TV dnevnik; 20.25 3-2-1 in TV barometer; 20.35 Celovečerni film; ... Poročila.

ČETRTEK, 27. SEPTEMBRA: 9.35 TV v sliki; 10.30 Angleščina; 10.45 Nemsčina; 11.00 Francosčina; 14.25 TV v sliki; 15.20 Angleščina; 15.35 Nemsčina; 15.50 Francosčina; 16.20 Madžarski TV pregled; 17.45 Iz slovenske književnosti; 18.10 Obzornik; 18.25 Izvor Nila; 19.15 Risanka; 19.20 Cikcak; 19.30 TV dnevnik; 19.55 Evropsko prvenstvo v kosarki; 21.30 Kam in kako na oddih; 21.45 E. Zola; Germinal; 22.30 Poročila.

PETEK, 28. SEPTEMBRA: 9.30 TV v sliki; 11.00 Angleščina; 14.40 TV v sliki; 16.10 Angleščina; 16.45 Madžarski TV pregled; 17.10 Kuhinja pri violinskem ključu; 17.40 Obzornik; 17.55 Evropsko prvenstvo, v kosarki; 19.30... 19.45 Risanka; 19.50 Cikcak; 20.00 TV dnevnik; 20.25 3-2-1 in TV barometer; 20.35 Iz zakladnice svetovne književnosti; 22.20 XXI. svetletje; 22.45 Poročila.

SOBOTA, 29. SEPTEMBRA: 9.35 TV v sliki; 11.00 TV v sliki; 17.00 Vaterpolo Partizan-Mladost; 18.00 Obzornik; 18.05 Daktari; 19.10 Mozaik; 19.15 Igralec je igralec; 19.45 Risanka; 19.50 Cikcak; 20.00 TV dnevnik; 20.25 3-2-1 in TV barometer; 20.35 Lice ob licu; 21.25 Skrivnosti morja; 22.15 Starinarja; 22.45 TV kazipof; 23.05 Poročila.

NEPRIJAVLJENO OROŽJE POVZROČILO SMRT

Ptuj, 17. septembra. Skupina mlajših in starejših mladoletnikov z vse je v ponedeljek zvečer zbrala na dvorišču posestnika Antona Ambrože v Mali vasi. Imeli so neprijavljeno malokalibersko puško. Zaradi nestrokovnega ravnanja enega izmed prisotnih se je puška sprožila. Nepričakovan strel je pokosil 17-letnega Zlatka Majcena, stanujočega v Muretincih 15. Zlatko je podlegel poškodbi na kraju nesreče.

MOJE SANJE
LEPO STANOVANJE
razstava
na gospodarskem razstavišču
razstava je odprta vsak dan
v ljubljani
do 26. septembra
obiskovalce čaka
presenečenje
mebilo

LJUBLJANSKA BANKA PODRUŽNICA SLOV. BISTRICA

Enota Pragersko

OBVESTILO

Sporočamo vam, da imamo v poslovni enoti Pragersko nov delovni čas, in sicer:

ob ponedeljkih od	6.30	do	11.30
ob sredah od	6.30	do	11.30 in
			popoldne
	od 14.00	do	16.00 ure
ob petkih od	6.30	do	11.30

Vljudno vas vabimo, da nas obiščete. Svetovali in pomagali vam bomo pri urejevanju vaših denarnih zadev, skupaj bomo lažje našli izhod iz stiske. V enoti odobravamo tudi potrošniške kredite.

Tovariško vas pozdravljamo!

LJUBLJANSKA BANKA,
podružnica Slovenska Bistrica

radio ptuj

ČETRTEK, 20. septembra:
16.00 - Napoved sporeda. 16.05 - Poročila in obvestila. 16.15 - Za vas in vaš dom. 16.50 - Kuhajte z nami. 17.00 - Med mladino ptujske gimnazije. 17.30 - Kar ste izbrali, predvajamo.

PETEK, 21. septembra:
16.00 - Melodija dneva. 16.05 - Poročila in obvestila. 16.15 - Reklame z zabavno glasbo. 16.40 Pionirski radijski studio. 17.00 - Kulturno življenje na vasi. 17.30 - Na srednjem valu 198.5 metra.

SOBOTA, 22. septembra:
16.00 - Napoved sporeda. 16.05 - Poročila in obvestila. 16.20 - Ekonomsko-propagandna oddaja. 16.40 - Z domačimi ansambli. 17.00 - Javna ustavna razprava. 17.20 - Novo v zabavni glasbi.

17.40 - Spored v prihodnjem tednu. 17.45 - Za vsakogar nekaj.

NEDELJA, 23. septembra:
10.30 - Nedeljsko dopoldne. 10.45 - Odmevi tedna. 11.10 - Obvestila in reklame. 11.30 - Kiro Gligorov v Ptuj. 11.40 - Predlogi občanov k osnutku ustave. 11.50 - Irgatev v Halozah in Slov. goricah. 12.00 - Cestitke poslušalcev.

PONEDELJEK, 24. septembra:
16.00 - Melodija dneva. 16.05 - Poročila in obvestila. 16.15 - Sport in glasba. 16.40 - Ekonomska propaganda. 17.00 - Iz naših delovnih kolektivov. 17.20 - Vedro v novi teden. 17.30 - Novosti iz gramofonskih hiš.

TOREK, 25. septembra:
16.00 - Napoved sporeda. 16.05 - Poročila in obvestila. 16.15 - Zabavna glasba. 16.30 - Za vas in vaš dom. 17.00 - Na obisku v Trzcu. 17.30 - Kar ste izbrali, predvajamo. V ostalem času prenasamo I. program RTV Ljubljana.

OBČINSKA NOGOMETNA LIGA PTUJ

3. kolo - vzhod:
DORNAVA - GRAJENA
DRAVA B - PARTIZAN 0:4; ZAVRČ - ROGOZNICA 2:10; CIRKLANE - VIČANCI 2:5; MARKO CI - GORIŠNICA 3:3; BRESNAR - STOJNICI 3:10;

Zahod:
LOVRENC - PREPOLJE
ZLATOLIČJE - LESKOVEC
KIDRIČEVO - SKROBA 1:3; ARČIČE - GEREČJA VAS 3:6; VIDEM - DRAVINJA 10:0; MAKOLJ - HAJDINA 4:4.

mali oglasi

320-LITRSKI, skoraj nov vinski hladilnik prodam. Naslov v upravi.

STAREJŠO žensko za pomoč gospodinjstvu iščem pod ugodnimi pogoji. Naslov v upravi.

STAREJŠA zakonca sprejemam v službo za pomoč na kmetiji. Naslov v upravi.

PODPISANI Janez Kokol iz Ptuj Cankarjeva 11, svarim vsakogar pri nakupom kakršnihkoli nepremičnosti ali premičnin od bive zeme ali Kokol iz Zg. Hajdine 101, ker se še vedno solastnik. Janez Kokol.

OGREVANO SOBO oddam delu tu. Ponudbe pod „poštena“.

DVA OTROKA, nad dve leti razlik, vzamem v varstvo. Naslov v upravi.

KUPIM magnetofon „Grundig“ 1946, 47, 146 ali 321. Naslov v upravi.

PRODAM mlado brejo krmilno. Naslov v upravi.

DODATEN štedilnik na trdo gorivo kupim. Naslov v upravi.

PRODAM novo visokoprijetilno stanovanjsko hišo. Ivan Brumec Marjeta 58/a, p. Starše.

UPOKOJENEC - lažji invalid oddam sobo, po možnosti z vso okolišino mestu ali na deželi. Naslov v upravi.

PRODAM dobro ohranjen avto SKODA, letnik 1967. Vprašajte od 17. do 18. ure v Bevkovi Ptuj.

SPREJMEM POMOČNICO in varstvo za delo v gostini. Ostalo po dogovoru. Gostilna Segula, Ptuj Rogozniška cesta 20.

KOMPLETNO enofazno cirkularno in mlin za grozdje prodam. Naslov v upravi.

MALO RABLJEN otroški voziček prodam. Katica Vršič, Nova vas Ptuj.

DOBER domači kvinton prodam Angela Volf, Mlinska cesta 7.

IŠČEM SOBO v Ptuj ali okolici. Tonček Gabrovec, Veleblagovna Ptuj, Oddelek 10.

IŠČEM ŽENSKO za varstvo otrok. Naslov v upravi.

KAJENJE V VSEH AVTOBUSIH PREPOVEDANO

Po posvetovanjih med jugoslovanskimi avtobusnimi podjetji so se odločili, da se prepove kajenje v avtobusih. Potniki imajo še vedno dovolj prostora, da pokadijo „nujno potrebne“ cigarete na večjih postajah, kjer avtobusi stojijo od 5 do 10 minut.

berite
TEDNIK